

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Welkom bij het Ministerie van **Volksgezondheid, Welzijn en Sport** | 2020

Voorwoord

Beste minister, beste staatssecretaris,

Deskundig. Loyaal. Verantwoordelijk. Informeel. Vaak sportief. Van jonge mensen die net beginnen tot mensen met heel veel ervaring. Bovenal heel betrokken mensen. Bij het kerndepartement en bij partners. Dat is VWS. Dat zijn wij.

Die betrokkenheid is belangrijk, want onze onderwerpen komen dagelijks in het nieuws en zorgen vaak voor politiek debat. Logisch, want de zorg gaat iedereen aan. De zorg raakt ons allemaal. Nederland gezond en wel. Wij zijn bereid daar heel hard voor te werken. Met elkaar. Samen met u.

Welkom bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport!

Namens alle medewerkers,

A handwritten signature in white ink, appearing to read 'Erik Gerritsen', positioned above the printed name.

Erik Gerritsen
Secretaris-Generaal

Inhoudsopgave

	Voorwoord	1
Deel 1:	Ministerie van VWS: het kerndepartement	4
1.1.	Organogram	5
1.2	Secretaris-Generaal (SG)	6
	Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ)	7
	Directie Macro-Economische Vraagstukken en Arbeidsmarkt (MEVA)	8
	Programmadirectie Innovatie en Zorgvernieuwing (I&Z)	9
	Programmadirectie Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN)	10
1.3	Plaatsvervangend Secretaris-Generaal (pSG)	11
	Directie Bestuurlijke en Politieke Zaken (BPZ)	12
	Directie Communicatie (DCo)	13
	Directie Eenheid Secretariaten Tuchtcolleges Toetsingscommissie (ESTT)	14
	Directie Informatiebeleid - CIO (DI)	15
	Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP)	16
	Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I)	17
	Directie Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ)	18
1.4.	Directeur-Generaal Volksgezondheid (DGV)	19
	Directie Internationale Zaken (IZ)	20
	Directie Publieke Gezondheid (PG)	21
	Directie Sport (S)	22
	Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)	23
1.5.	Directeur-generaal Curatieve Zorg (DGCZ)	24
	Directie Curatieve Zorg (CZ)	25
	Directie Geneesmiddelen en Medische Technologie (GMT)	26
	Directie Patiënt en Zorgordening (PZO)	27
1.6.	Directeur-Generaal Langdurige Zorg (DGLZ)	28
	Directie Jeugd (J)	29
	Directie Langdurige Zorg (LZ)	30
	Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO)	31
	Directie Zorgverzekeringen (Z)	32

Deel 2	Ministerie van VWS: diensten buiten het kerndepartement	33
2.1.	Organogram	34
2.2.	Inspectie	35
	Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)	35
2.3.	Agentschappen	36
	Agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG) en	36
	College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG)	36
	Agentschap CIBG (CIBG)	38
	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)	39
2.4.	Raden en planbureau	40
	Gezondheidsraad (GR)	40
	Nederlandse Sportraad	41
	Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS)	42
	Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)	43
2.5.	Zelfstandige bestuursorganen	44
	Het CAK	44
	De Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO)	45
	Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)	46
	College sanering zorginstellingen (Csz)	47
	Dopingautoriteit	48
	Nederlandse Zorgautoriteit (NZA)	49
	Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)	50
	ZonMw	51
	Zorginstituut Nederland (ZiNL)	52
2.6.	Diensten	53
	Projectdirectie Antoni van Leeuwenhoek terrein ALT (Intravacc)	53

Deel 1

Ministerie van VWS: *het kerndepartement*

1.1 Organogram

Erik Gerritsen

1.2

Secretaris-Generaal (SG)

Directie Financieel-Economische Zaken (**FEZ**)

Directie Macro-Economische
Vraagstukken en Arbeidsmarkt (**MEVA**)

Programmadirectie
Innovatie en Zorg (**I&Z**)

Programmadirectie Zorg en Jeugd
Caribisch Nederland (**ZJCN**)

**‘Past op de centen
en adviseert over de
zinnige en zuinige
besteding van
zorgeuro’s.’**

Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ)

Hans Leenders, *directeur*

Taakomschrijving

- De directie Financieel-Economische Zaken (FEZ) is de concerncontroller van VWS en zorgt voor een ordentelijk en rechtvaardig budgettair besluitvormingsproces en voor adequate financiële informatievoorziening.
- De directie is een betrouwbare partner, deskundig, kritisch waar nodig en oplossingsgericht.
- De directie geeft onafhankelijk advies aan de politieke en ambtelijke leiding over alle onderwerpen die de begroting van VWS raken.

Aandachtsgebieden

- Coördineren van de financiële besluitvorming.
- Opstellen van de begrotingsstukken.
- Monitoren van de zorguitgaven: inzicht bieden in de zorguitgaven en afzetten tegen het uitgavenpad dat door het kabinet is vastgesteld.
- Bevorderen van (het inzicht in) de doelmatigheid en doeltreffendheid van de zorgstelsels en van het voorgenomen en gevoerde beleid.
- Bevorderen dat de financiële bedrijfsvoering op orde blijft en waar nodig verder verbetert.

**‘MEVA werkt
VWS-breed en
staat voor betrouwbare
cijfers, betaalbare zorg
en een evenwichtige
arbeidsmarkt.’**

Directie Macro-Economische Vraagstukken en Arbeidsmarkt (MEVA)

Nicole Kroon, directeur

Taakomschrijving

De taak van de directie MEVA is ervoor te zorgen dat zorg nu en in de toekomst kan worden geleverd. Daarbij gaat het specifiek om de arbeidsmarkt (is er voldoende en gekwalificeerd personeel) en om de financiering (is de zorg straks nog betaalbaar). Vanuit de strategische en kennisfunctie kijkt de directie MEVA ook naar de zorg in haar volle breedte: care, cure en volksgezondheid. De directie MEVA beschikt hiervoor over specifieke en tegelijkertijd zorgbrede informatie en kennis- en beleidsinstrumenten op het gebied van opleiden, ramen, financiering, strategie, kennis, en arbeidsmarktvragestukken.

Aandachtsgebieden

- **Financiering van de zorg:** eigen bijdrage, eigen risico, zorgtoeslag; vanuit die rol betrokken bij sociaaleconomische kabinetsbesluitvorming.
- **Verklaren en ramen van ontwikkelingen in de zorguitgaven.**
- **Strategie en kennis:** analyses over (lange termijn) trends in de zorg, het samenbrengen van kennis van buiten VWS en intern beleid.
- **Arbeidsmarktbeleid en arbeidsvoorwaarden in de zorg:** tekorten in de zorg, Wet normering topinkomens (WNT), overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling en de Integrale agenda arbeidsmarkt. De focus in het arbeidsmarktbeleid ligt op een sectoroverstijgende aanpak in samenwerking met sociale partners en onderwijs.
- **Toekomstbestendigheid:** Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG), tuchtrecht, disfunctioneren.
- **Opleidingen:** Vernieuwend opleiden, stagefonds, beschikbaarheidsbijdrage medische vervolgoopleidingen, Zorgpact – samenwerking zorgorganisaties en onderwijs.
- **Advisering over economische onderwerpen buiten het zorgterrein** (bijvoorbeeld ten bate van de Ministerraad).

‘Innovatieve, digitaal ondersteunde zorg: noodzakelijk, mogelijk en wenselijk.’

Programmadirectie Innovatie en Zorgvernieuwing (I&Z)

Gelle Klein Ikkink, *directeur*

Taakomschrijving

Doelstelling van het programma Innovatie & Zorgvernieuwing (I&Z) is het verbeteren van het innovatieklimaat en de innoverende bewegingen in gezondheid, zorg en ondersteuning. Om daarmee de brede transitie naar meer zelfregie, zelfzorg en zelfredzaamheid te faciliteren en te stimuleren. Zodat we de zorg kunnen blijven organiseren en betaalbaar houden, ook in de 1,5 meter samenleving. Rode draad in de ingezette acties is het bevorderen van de opschaling van veelbelovende, digitaal ondersteunde procesinnovaties. De programmaorganisatie bestaat uit een kleine vaste kern (11fte), werkt samen met alle betrokken beleidsdirecties en samenwerkingsverbanden met patiënten en veldpartijen. Het takenpakket van I&Z raakt de portefeuilles van alle drie bewindspersonen en daarmee ook van de drie DG's. De middelen voor de activiteiten van I&Z komen onder andere uit beschikbaar gestelde RA-middelen, die worden ingezet voor het creëren van noodzakelijke randvoorwaarden voor de opschaling. De Bestuursraad heeft in maart 2019 besloten het programma te continueren tot eind 2021.

Aandachtsgebieden

- VWS wil dat mensen inzicht in hun eigen gezondheid krijgen en financiert daartoe samen met zorgverzekeraars het implementeren en doorontwikkelen van een afsprakenstelsel voor persoonlijke gezondheidsomgevingen (MedMij), en participeert daar actief in.
- Om het gebruik van de persoonlijke gezondheidsomgevingen te stimuleren en ondersteuning te bieden bij de keuze voor een persoonlijke gezondheidsomgeving (via een keuzewijzer) steunt VWS het programma PGO on Air van de Patiëntenfederatie.
- Voor het vergroten van de kennis van zorgprofessionals en patiënten over werkzame slimme (digitale) zorgoplossingen is VWS de bewustwordingscampagne Zorg van Nu gestart met een website en een team dat het land in gaat. Het doel is om het algemene publiek en zorgprofessionals te inspireren, hun kennis te vergroten en positieve ervaringen te delen. VWS doet dat ook door het organiseren van dwarsdenkbijeenkomsten en de Zorgestafette 2021 (voorheen de landelijke e-healthweek).
- Via het Vlieg wiel waarin verschillende partijen uit het zorgsysteem samenwerken steunt VWS het opschalen van succesvolle initiatieven zoals COPD in Beeld, Thuisarts en Beterdichtbij.
- Vergroten van digitale vaardigheden van zorgmedewerkers en zorggebruikers via het programma digivaardigidezorg.nl en stimuleren van het incorporeren van digitaal ondersteunde zorg in opleidingscurricula van basisopleidingen en bij- en nascholing.
- VWS onderzoekt mogelijke belemmeringen in regelgeving op het gebied van bekostiging, richtlijnen en pakkettoelating en neemt initiatieven om deze te verhelpen. Met NZa, Zorginstituut, verzekeraars en IGJ werken we samen aan het inrichten van het zorgsysteem om effectieve (digitale) innovaties te kunnen opschalen en structureel onderdeel te laten worden van preventie, zorg en ondersteuning en van innovatieve (contractvormen in) zorginkoop.
- Voor netwerkvorming (in de regio) en inspiratie voor inzet van (digitale) procesinnovaties heeft VWS samen met RadboudUmc de Health Innovation School (HIS). Deelnemers zijn patiënt, verpleegkundige, beleidsmaker/inkoper bij een verzekeraar/gemeente of fysiotherapeut, huisarts, medisch specialist, ondernemer, ambtenaar, of een andere rol.
- Zorg voor innoveren (Zvi, samenwerkingsverband van NZa, ZINL, ZonMw, VWS en RvO) is een wegwijzer voor innovatoren (advies op maat en een kennisbank) om hun innovatie een stap verder te brengen. ZVI biedt ook de mogelijkheid een implementatie- en opschalingscoach in te huren die zorgorganisaties verder helpt bij implementatie of het vergroten van de digitale vaardigheden.
- Het kabinet heeft vanaf 2017 ruim 20 miljoen euro ter beschikking gesteld voor het opschalen van veelbelovende start up's (Seed capital e-health).

Programmadirectie Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN)

Herbert Barnard, *programmadirecteur*

Taakomschrijving

De programmadirectie Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN) is verantwoordelijk voor het zorgbeleid en de wetgeving van de zorg op de Caribische eilanden (Bonaire, Saba en Sint-Eustatius). In aanvulling hierop draagt het de zorg voor de uitvoering van de zorgverzekering en de tweedelijns jeugdzorg. Sinds 10 oktober 2010 valt de zorg voor de drie eilanden onder de verantwoordelijkheid van VWS en sindsdien is er veel geïnvesteerd in de curatieve zorg. Sinds 1 januari 2020 is Caribisch Nederland niet langer onderdeel van de directie Internationale Zaken, maar is het een eigen programmadirectie: Zorg en Jeugd Caribisch Nederland. Een deel van de programmadirectie is dan ook gestationeerd op de eilanden en samen met onze mensen daar werken we elke dag aan het verbeteren van de zorg voor Caribisch Nederland.

Aandachtsgebieden

- De actieve crisisbeheersing van de COVID-19 problematiek, waaronder het monitoren van de ic-capaciteit en het distribueren van de persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Het verbeteren en vergroten van de capaciteit en de voorzieningen voor de langdurige zorg.
- Het afsluiten van zorgcontracten en het sturen van de zorgaanbieders op doelmatigheid en rechtmatigheid van de zorguitgaven.
- Het tot stand brengen van een betere samenwerking tussen ZJCN en de ziekenhuizen op de eilanden en het bevorderen van de samenwerking met (de ziekenhuizen van) Aruba, Curaçao en Sint-Maarten door middel van het ziekenhuissamenwerkingsplan.
- Het monitoren en beheren van de circa 8000 medische uitzendingen tussen de eilanden en naar landen in de regio.
- Het ondersteunen van de lokale overheden met hun taken omtrent preventie, eerstelijns jeugdzorg, huiselijk geweld en publieke gezondheid.
- Interdepartementale afstemming met betrokken vakdepartementen binnen de Stuurgroep Caribisch Nederland.

Abigail Norville

1.3

Plaatsvervangend Secretaris-Generaal (pSG)

Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken (**BPZ**)

Directie Communicatie (**DCo**)

Directie Eenheid Secretariaten
Tuchtcolleges en Toetsingscommissies (**ESTT**)

Directie Informatiebeleid (**DI**)

Directie Organisatie, Bedrijfsvoering
en Personeel (**OBP**)

Dienst Uitvoering Subsidies aan
Instellingen (**DUS-I**)

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken (**WJZ**)

‘BPZ: in het hart van het ministerie, verbindend, adviserend en ondersteunend. Wij staan voor u klaar!’

Bestuurlijke en Politieke Zaken (BPZ)

Merel Baas-van Vloten, directeur

Taakomschrijving

De directie Bestuurlijke en Politieke Zaken verbindt en schakelt tussen politieke en ambtelijke leiding en de VWS-organisatie zodat zij hun bijdrage kunnen leveren aan “Nederland Gezond en wel”.

De directie BPZ heeft tot kerntaak om met de directies te zorgen voor tijdige en kwalitatief hoogwaardige advisering en ondersteuning die leidt tot goede besluitvorming door de politieke en ambtelijke top. Daarnaast ondersteunt BPZ de eigenaarsrol voor de concernorganisaties en ziet toe op een veilig VWS.

Aandachtsgebieden

- **Advisering:** het bestuurlijk en politiek adviseren van de politieke en ambtelijke leiding.
- **Ondersteuning:** administratieve, secretariële en protocollaire ondersteuning van de politieke en ambtelijke leiding.
- **Stukkenstroom:** het verwerken, coördineren en optimaliseren van de departementale en parlementaire stukkenstroom voor de politieke en ambtelijke leiding.
- **Concernsturing:** het coördineren van eenduidige aansturing van de VWS concernorganisaties.
- **Toezicht houden** op de integrale veiligheid van VWS en de verwerking van persoonsgegevens bij VWS.

‘Een professionele communicatiedirectie die volop in beweging is. Met een frisse blik naar buiten, een sterk ontwikkelde politiek bestuurlijke antenne en gericht op resultaat.’

Directie Communicatie (DCo)

Mark van der Roer, directeur

Taakomschrijving

De samenleving verandert, maar ook het medialandschap en de politieke arena. Verandering is een constante en DCo volgt deze ontwikkelingen op de voet. Om haar adviesrol goed te kunnen vervullen doet de directie zelf onderzoek en zet zij monitoring en analyse van beleid in de media structureel in. Ten behoeve van strategische communicatie is de directie vroegtijdig betrokken bij projecten en programma's, wet en regelgeving.

Aandachtsgebieden

- **Strategisch communicatieadvies:** de communicatieadviseurs werken in het veld waar communicatie, burger, professional en beleid bij elkaar komen. Zij stellen een strategische aanpak voor op de prioriteiten van VWS en bewindspersonen, rekening houdend met de verschillende belangen. Daarnaast dragen zij zorg voor de uitvoering van communicatie waaronder publiekscampagnes en andere communicatieprojecten. Dit alles in nauwe samenwerking met de andere disciplines binnen DCo.
- **Woordvoering:** communiceren met- en het onderhouden van- mediacontacten en het begeleiden van bewindspersonen bij externe optredens zijn de belangrijkste taken van team woordvoering. De woordvoerders werken zowel reactief als pro-actief. Dat betekent dat media die vragen of interviewverzoeken hebben op de beleidsterreinen van VWS bij de woordvoerders terecht kunnen. Maar de woordvoerders zoeken zelf ook actief naar aanleidingen om VWS in de schijnwerpers te zetten. De woordvoerders stemmen de communicatie richting media af met de beleidsdirecties en waar nodig met de bewindspersonen.
- **Externe presentaties (speeches en werkbezoeken):** de speechschrijvers van DCo zijn verantwoordelijk voor de toespraken en sommige schriftelijke uitingen van bewindspersonen. Dat doen zij in samenspel met de bewindspersonen zelf en met beleidsdirecties. De adviseurs externe presentaties initiëren en organiseren werkbezoeken en zijn ook contactpersoon voor partijen die bewindspersonen uitnodigen voor een werkbezoek.
- **Mediamonitoring en media-analyse:** door monitoring in te zetten, zijn we direct op de hoogte wat media of belangrijke media-stakeholders over ons zeggen. Het team Mediamonitoring verzamelt en analyseert berichtgeving (print, online, radio en TV, social media) over het ministerie, beleidsonderwerpen en bewindspersonen, brengt deze in kaart en geeft duiding. Met deze informatie kan communicatie beter toegespitst worden op de behoefte van de maatschappij.
- **Communicatieonderzoek:** voor effectieve communicatie en gewogen beleid heeft het ministerie kennis van de omgeving nodig. Communicatieonderzoek meet de effecten van beleid en communicatie of de tevredenheid erover. Communicatieonderzoek kan inzicht geven in de publieke agenda en het draagvlak voor maatregelen en werkt daarmee als een maatschappelijke antenne.
- **Social media & Webcare:** de social media kanalen van het ministerie en bewindspersonen zijn een belangrijk onderdeel in de middelenmix van externe communicatie. Team social maakt content en monitort reacties op die content. Via social media worden vragen beantwoord, tips gegeven en worden de mooie en de complexe kanten van de beleidsterreinen van VWS in beeld gebracht.
- **Publieksvoorlichting:** de afdeling Publieksvoorlichting van DCo geeft antwoord op vragen waarop mensen het antwoord niet kunnen vinden op 'Informatie Rijksoverheid'. De publieksvoorlichters sluiten aan bij de emoties van de mensen en proberen hen op persoonlijke wijze te woord te staan.
- **Interne communicatie:** DCo coördineert het inzetten van interne communicatiemiddelen, zoals rijksportaal-VWS (intranet), vws#Dia en Diagonaal, VWS-net en de tv-schermen in De Resident. De redactie van DCo produceert daarnaast de personeelsbladen vws#Dia en Diagonaal en verzorgt de nieuwsberichtgeving, servicemededelingen en agendapunten op de homepage van rijksportaal-VWS.

**‘Excellente juridische
en administratieve
dienstverlening staat
altijd voorop’**

Directie Eenheid Secretariaten Tuchtcolleges Toetsingscommissie (ESTT)

Tim Maas, directeur

Taakomschrijving

ESTT verzorgt met secretariaten en een bedrijfsbureau de ondersteuning van:

- De 5 Regionale Tuchtcolleges voor de Gezondheidszorg;
- Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg;
- Het Medisch Tuchtcollege BES-eilanden;
- De 5 Regionale Toetsingscommissies Euthanasie en de beoordelingscommissie Late Zwangerschaps Afbreking en Levensbeëindiging bij Pasgeborenen;
- De tuchtcolleges bestaan uit juristen en beroepsgenoten, de toetsingscommissies uit juristen, ethici en medici. Zij hebben een eigen wettelijke grondslag in de Wet BIG en Wet Toetsing levensbeëindiging (Wtl) en zijn onafhankelijk.

Aandachtsgebieden

- ESTT zorgt voor ondersteuning van de colleges en commissies met 80 medewerkers en de organisatie van huisvesting, ICT, financiën en inkoop.
- ESTT verzorgt ook alle benoemingen van de leden (zo'n 400 bij de tuchtcolleges en 40 bij de toetsingscommissies).
- ESTT ondersteunt maximaal het proces om te komen tot kortere doorlooptijden bij de tuchtcolleges. De doorlooptijden van de tuchtcolleges zijn sinds 2012 met ruim 25 procent (71 dagen) afgenomen.
- Het aantal euthanasiemeldingen bij de toetsingscommissies stijgt. In 2012 waren er ruim 4.200 meldingen. In 2016 al ruim 6.000. In 2019 al ruim 6300. De gemiddelde doorlooptijd bij de toetsingscommissies is een maand en valt binnen de wettelijke termijn van 6 weken met de mogelijkheid van 6 weken verlenging.
- De herziening van de wet BIG is afgerond in 2019. Dit heeft grote veranderingen met zich mee gebracht voor de tuchtrechtspraak op het gebied van griffierechten, het aanstellen van een klachtenfunctionaris en het invoeren van de voorzittersbeslissing.
- Over 2019 zijn het aantal ingekomen tuchtklachten met 15% gedaald.
- De directie voert dit jaar een reorganisatie uit waardoor het aantal locaties wordt geconcentreerd van 9 naar 5.
- Caribisch Nederland heeft een eigen Wet Medisch Tuchtrecht. Het Medisch Tuchtcollege Caribisch Nederland bestaat uit enkele leden van het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (CTG).

**‘Een duurzaam
informatiestelsel in de zorg
voor meer regie over eigen
gezondheidsgegevens en voor
betere zorg’**

Directie Informatiebeleid - CIO (DI-CIO)

Ron Roozendaal, directeur

Taakomschrijving

Bij de ambities van VWS zijn informatievoorziening en ICT niet meer weg te denken. VWS heeft besloten de i-functie een flinke impuls te geven, onder andere in de vorm van de Directie Informatiebeleid (DI). Daar komt alle kennis, beleid en toetsing samen. De komende tijd staat in het teken van het zorgen voor de doorontwikkeling van informatiebeleid. In het bijzonder rondom Gegevensuitwisseling en hergebruik van data. Ook geven wij gevraagd en ongevraagd advies op i-onderwerpen en projecten en adviseren en toetsen we i-projecten.

Aandachtsgebieden

- **Informatiebeleid:** verantwoordelijk voor strategische en sectoroverstijgende onderwerpen en beleidsdossiers met een grote i-component. Denk daarbij aan dossiers als kunstmatige intelligentie, authenticatie in de zorg (m.n. het BZK-programma eID) en cybersecurity. Maar ook aan het verder brengen van het wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg of het realiseren van grensoverschrijdende Gegevensuitwisseling in de grensregio's.
- **Coördinatie & regie:** Zowel binnen VWS als daarbuiten. Bijvoorbeeld ervoor zorgen dat in het zorgveld wordt samengewerkt op zorgbrede i-dossiers als medicatieveiligheid, registratie aan de bron (eenmalig vastleggen en hergebruiken van gegevens). Daarnaast werken we aan een basisinfrastructuur voor een duurzaam informatiestelsel in en met de zorg en voeren regie op de totstandkoming van het afsprakenstelsel voor MedMij. Ook het professionaliseren van de ondersteuning en de werking van het Informatieberaad Zorg is een onderwerp de komende tijd.
- **Advisering en toetsing:** Het geven van CIO-adviezen en -oordelen op beleidsvoorstellen en projecten met een grote i-component en beleidsvoorstellen, subsidies en wetgeving, het versterken i-vakmanschap en het afstemmen met het BIT (Bureau ICT-Toetsing).

‘OBP regelt de personele en bedrijfsvoeringszaken voor alle medewerkers van VWS’

Directie Organisatie, Bedrijfsvoering en Personeel (OBP)

Marc Salimans, *directeur*

Taakomschrijving

De directie OBP is een centrale stafdirectie. De directie ondersteunt VWS op de terreinen personeel en organisatie, ICT, financiën, inkoop, facilitaire zaken en huisvesting. OBP maakt deel uit van de interdepartementale bedrijfsvoeringsfunctie.

OBP stelt VWS in staat om een toonaangevende, gezonde en vitale werkgever/organisatie te zijn, met medewerkers die met plezier naar hun werk gaan. OBP stelt VWS als concern in staat om proactief, duurzaam en snel te acteren in de continu veranderende wereld om ons heen. OBP biedt optimaal resultaat op de meest efficiënte manier, passend binnen de (rijks)kaders. Onze uitdagingen voor 2020: Huisvesting, diversiteit en inclusie, duurzaamheid en ondersteuning crisisorganisatie COVID-19.

Aandachtsgebieden

- **Bedrijfsvoering:** facilitaire zaken, huisvesting, inkoop, I-team en kennisplein. Dit richt zich op de implementatie van rijksbrede kaders, specifieke kaderstelling en advisering voor het bestuur en de concernonderdelen van VWS.
- **Personeel en Organisatie:** beleid omzetten in activiteiten en instrumenten en het ondersteunen en adviseren van leidinggevendenden.
- **Informatiemanagement/CIO kerndepartement:** ondersteuning bieden aan kerndepartement in de informatievoorzieningsbehoefte, met kaderstelling en toetsing vanuit CIO-office.
- **VWS Flex:** de vraag naar tijdelijk werk op prioritaire programma's en vraagstukken koppelen aan de beschikbare tijdelijke capaciteit, tevens crisismatching. Daarmee levert OBP een bijdrage aan het resultaatgericht en flexibel werken binnen VWS en het beperken van externe inhuur.
- **Het bedrijfsbureau:** ondersteuning bieden met proces- en kwaliteitsmanagement, evenementenbureau, inkoop, financiën en control, strategisch advies, communicatie, chauffeursdienst en de personeelsvereniging.
- **Strategische projecten:** Diversiteit en inclusie, Interne/externe arbeidsmarkt, Leren en ontwikkelen en loopbaan, Arbo en gezondheid, Organisatieontwikkeling, VWS als koploper duurzaamheid, Herijking Inkoopfunctie, Digitale bibliotheek, applicaties (65) conform Baseline Informatiebeveiliging, Wendbaarheid VWS en rijksbreed, passende ICT-ondersteuning voor medewerkers, Managementinformatie 2021, Meerjarenplan informatiehuishouding, Klanttevredenheidsmeting.

Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I)

Karin Hobbelen, *directeur*

Taakomschrijving

DUS-I is onderdeel van het kerndepartement van VWS. Als uitvoerende dienst voert DUS-I meer dan tachtig subsidieregelingen en beleidskaders uit in opdracht van de beleidsdirecties van OCW en VWS. DUS-I levert dienstverlening op maat. Juist waar burgers of instellingen en stichtingen buiten de reguliere financiering vallen, kan DUS-I maatwerk leveren. In 2019 is € 3,5 miljard aan subsidie betaald aan de maatschappij, waarvan € 2,6 miljard in opdracht van VWS. DUS-I ontwikkelt zich verder als expertisecentrum met aanvullende producten, zoals het ondersteunen bij de ontwikkeling van regelgeving en het leveren van evaluatierapporten en dataproducten.

De kerntaak van DUS-I is het verlenen, verwerken van wijzigingsverzoeken en vaststellen van subsidies. De dienst werkt in opdracht van beleidsverantwoordelijke directies en staat aan de lat voor een tijdige en rechtmatige subsidieverstrekking. DUS-I handelt conform de geldende wet- en regelgeving. DUS-I voert beleidsarme en beleidsrijke subsidieregelingen uit. Elke nieuwe of gewijzigde regeling wordt vooraf getoetst op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

DUS-I maakt binnen haar kerntakenpakket onderscheid tussen basisdiensten (aanbod gestuurd), die (minimaal) noodzakelijk zijn voor een rechtmatige en doelmatige subsidie-uitvoering, en aanvullende diensten (vraag gestuurd) die optioneel zijn voor de opdrachtgever. Onder dit laatste vallen onder andere het bundelen, ordenen en globaal analyseren van data en beleidsinformatie, het verzorgen van rapportages daarover en/of het verzorgen van voorlichtingsbijeenkomsten voor de aanvragers van de subsidies. Ook het ondersteunen van beleid bij het opzetten of wijzigen van subsidieregelingen en beleidskaders en voor de AVG zijn optionele taken waarvoor DUS-I de nodige expertise in huis heeft.

Aandachtsgebieden

DUS-I is op 1 januari 2017 formeel van start gegaan. De afgelopen drie jaar, tijdens het huidige kabinet, is DUS-I sterk gegroeid in aantal opdrachten. Naast instellingen kent DUS-I ook burgers en gemeenten als klanten/aanvragers. In overleg met de eigenaar (pSG VWS) en de OR-kern van VWS, is afgesproken dat DUS-I stuurt op een verhouding van één derde vast en twee derde tijdelijk personeel.

In 2020 werkt DUS-I aan de volgende doelen:

- klanttevredenheid vergroten met als thema “Aanvrager Centraal”;
- assortiment aan producten en diensten uitbreiden;
- investeren in bedrijfsvoering en ondersteuning met als thema “Processen op orde”;
- goed werkgeverschap door strategisch personeelsbeleid (SPP);
- in gebruik nemen van de nieuwe Informatie Voorziening “Het Subsidieplatform”.

**‘Gezaghebbende,
hoogwaardige en praktische
juridische dienstverlening’**

Directie Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ)

Rien den Boer, directeur

Taakomschrijving

De directie Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ) heeft als missie het bevorderen van het juridisch en bestuurlijk-juridisch juist, consistent en tijdig handelen van VWS. Kerntaken zijn het opstellen van wet- en regelgeving, het voeren van juridische procedures en het geven van juridisch advies over bijvoorbeeld nieuw beleid en uitvoeringsvraagstukken van bestaand beleid. De directie WJZ werkt daarbij nauw samen met de (beleids)directies. Bij de directie WJZ werken ongeveer 115 medewerkers. De directie WJZ maakt onderdeel uit van een interdepartementaal netwerk van juridische directies.

Aandachtsgebieden

- **Opstellen van wetgeving:** het VWS-wettenbestand bestaat uit ongeveer 60 wetten. Jaarlijks 10-15 wetsvoorstellen en circa 30 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) in het Staatsblad; een zestigtal wetsvoorstellen is permanent in voorbereiding. Jaarlijks zo'n 100 ministeriële regelingen, waaronder subsidieregelingen, in de Staatscourant.
- **Behandelen van bezwaar en beroep:** jaarlijks ongeveer 700 bezwaren. Rond 8 % gaat in beroep of vraagt een voorlopige voorziening; slechts een minderheid wordt in het gelijk gesteld.
- **Behandelen Wob-verzoeken:** jaarlijks rond de 200 Wob-verzoeken met een veelal (zeer) bewerkelijk en politiek-maatschappelijk relevant karakter. (Inter)departementaal adviseren over openbaarmakingsvraagstukken.
- Juridische adviezen over subsidies, staatssteun, aanbestedingen, privacy, instellen adviescommissies, verzelfstandiging, attributie/delegatie/mandaat.
- Schetsen juridische randvoorwaarden voor nieuw beleid/schetsen van alternatieven binnen de randvoorwaarden,
- Juridische beoordeling beleidsvoorstellen, beschikkingen, contracten, beleidsregels etc. op houdbaarheid (rechtmatigheid, juridisch/bestuurlijke invalshoek; uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid);
- Toetsen aan nationaal, Europees en ander internationaal recht.
- Programma privacy.
- Programma inkoop en aanbesteden sociaal domein.

A portrait of Marjolijn Sonnema, a woman with blonde hair, smiling and leaning on a railing in a modern building with a staircase in the background.

Marjolijn Sonnema

1.4

Directeur-Generaal Volksgezondheid (DG)

Directie Internationale Zaken (**IZ**)

Directie Publieke Gezondheid (**PG**)

Directie Sport (**S**)

Directie Voeding, Gezondheids-
bescherming en Preventie (**VGP**)

‘IZ verlegt je grenzen’

Directie Internationale Zaken (IZ)

Roland Driece, *directeur*

Taakomschrijving

Volksgezondheidsbeleid kan niet zonder internationale samenwerking. Ook de wereldwijde covid-19 pandemie heeft dit onderstreept. De directie Internationale Zaken (IZ) is verantwoordelijk voor de internationale vertegenwoordiging van VWS. Hiertoe beschikt de directie onder andere over een attachénetwerk op ambassades, op vertegenwoordigingen in het buitenland en op strategische posities (Brussel, Geneve, Washington, Beijing en New Delhi). De directie beschikt over een breed netwerk in het buitenland en draagt zo bij aan de beleidsontwikkeling op dossiers met een sterk internationaal karakter. Dat doen we in nauwe samenwerking met de verantwoordelijke beleidsdirecties. We stellen de internationale reisagenda op voor de bewindspersonen en de Bestuursraadleden en geven hier uitvoering aan.

Aandachtsgebieden

- **Internationale beleidsontwikkeling:** We dragen bij aan de beleidsontwikkeling op belangrijke (internationale) thema's zoals antibioticaresistentie, beschikbaarheid van medische producten, het terugdringen van besmettelijk ziekten, dementie, eHealth en preventiebeleid (alcohol/ tabak/drugs). Meer in het bijzonder bij de aanpak van de covid-19-crisis vervulde IZ een belangrijke intelligence functie (o.a. via onze vertegenwoordigingen in Brussel en Geneve), droegen we bij aan levering van medische producten (o.a. uit China en India), faciliteerden we samenwerking met Duitsland ten aanzien van IC-capaciteit en speelden we een belangrijke rol bij de internationale samenwerking ten aanzien van het traject rond de ontwikkeling van vaccins.
- **Vertegenwoordiging bij internationale overlegorganen:** We vertegenwoordigen Nederland bij de relevante internationale samenwerkingsorganisaties zoals de Europese Unie, de World Health Organization (WHO), OESO, G20, World Economic Forum (WEF), Global Health Security Agenda, de Verenigde Naties en de Raad van Europa. IZ begeleidt de deelname van de politieke en ambtelijke leiding aan deze organen. In dit kader zorgt IZ ook voor de inbreng van VWS in de interdepartementale afstemmingsoverleggen en de advisering van de bewindspersonen bij de internationale georiënteerde ministeriele onderraden (o.a. REA, RDIA).
- **Economische diplomatie:** We positioneren het Nederlandse bedrijfsleven op belangrijke markten, door het onderhouden van optimale betrekkingen met buitenlandse overheden. In samenwerking met het bedrijfsleven organiseert de directie handelsmissies naar belangrijke partnerlanden.

**‘Van kindsaf een gezonde
Nederlandse bevolking.
Preventief, ethisch verantwoord
en crisisbestendig’**

Directie Publieke Gezondheid (PG)

Ciska Scheidel, directeur

Taakomschrijving

De directie Publieke Gezondheid bestrijkt het terrein van de zorg voor publieke gezondheid in Nederland. Zij richt zich op het bevorderen van de algehele gezondheidstoestand, het voorkomen van ziekten (preventie), medische ethiek en het voorzien in een goede structuur bij rampen en crisis, zoals bij covid-19. Een goede gezondheid van mensen is van breed maatschappelijk belang: de directie Publieke Gezondheid agendaert en faciliteert dit thema daarom bij andere overheden, maatschappelijke sectoren en het bedrijfsleven.

De directie PG is opdrachtgever van de Gezondheidsraad, RIVM en ZonMw.
Het departementale crisiscentrum (DCC) - met 24x7 bereikbaarheid - is bij PG ondergebracht.

De directie is ingedeeld in drie afdelingen:

- Openbare en Jeugdgezondheidszorg (OJGZ),
- Crisisbeheersing en Infectieziekten (CI) en
- Financieel Beleid en Ethiek (FBenE).

Aandachtsgebieden

- Lokaal gezondheidsbeleid inclusief het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen.
- Rijksvaccinatieprogramma
- Infectieziektebestrijding
- Seksuele gezondheid
- Bevolkingsonderzoeken (screening op kanker en prenatale screening)
- Jeugdgezondheidszorg
- Aanpak en voorbereiding op (gezondheids)crises en rampen
- Aanpak Antibioticaresistentie
- Medisch-ethische onderwerpen zoals euthanasie, voltooid leven, abortus en voortplanting, nota medische ethiek
- Preventie, verantwoordelijk voor de uitvoering Nationaal Preventieakkoord
- Actieprogramma Kansrijke Start
- Zevenpuntenplan Onbedoelde (tiener)zwangerschappen

‘Sport verenigt Nederland’

Directie Sport (s)

Annelies Pleyte, *directeur*

Taakomschrijving

Een sportieve samenleving waarbij plezier in sport en bewegen belangrijk is. Waarin voor iedereen passende en veilige sport- en beweegmogelijkheden aanwezig zijn en topsport mensen inspireert en samenbrengt. Dat is de beleidsdoelstelling van de directie Sport. In 2018 is het Nationaal Sportakkoord getekend. Dat valt uiteen in zes deelakkoorden. Die vormen de aandachtsgebieden van de directie Sport.

Aandachtsgebieden

- **Inclusief sporten en bewegen:** iedere Nederlander moet ongehinderd een leven lang plezier kunnen hebben in sporten en bewegen.
- **Duurzame sportinfrastructuur:** we willen kunnen beschikken over een goed werkende en duurzame infrastructuur. Overal waar mensen sporten en bewegen, moeten de voorzieningen op orde zijn.
- **Vitale sport- en beweegaanbieders:** we willen aanbieders toekomstbestendig maken zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft.
- **Positieve sportcultuur:** sporten moet leuk, veilig, eerlijk en zorgeloos kunnen zijn voor iedereen.
- **Van jongs af aan vaardig in bewegen:** we willen dat meer kinderen voldoen aan de beweegnorm en dat de motorische vaardigheden toenemen.
- **Topsport die inspireert:** we willen zoveel mogelijk Nederlanders inspireren door middel van topsport.

‘
**VGP staat voor het behoud
van een hoog peil van voedsel-
en productveiligheid en het
bevorderen van een gezondere
leefstijl**

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VPG)

Charles Wijnker, *directeur*

Taakomschrijving

De directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP) richt zich op het bevorderen en beschermen van de gezondheid van mensen. Belangrijke beleidsinstrumenten zijn wetgeving (Warenwet, Drank- en Horecawet, Tabakswet en Opiumwet), toezicht en handhaving, voorlichtingscampagnes en onderzoek.

Aandachtsgebieden

- **Voedselveiligheid en productveiligheid:** vooral Europese regelgeving. Nationaal: de Warenwet. Belangrijk is toezicht en handhaving, voorlichting, campagnes en onderzoek.
- **Opdrachtgever Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA):** eigenaarschap bij het ministerie van EZ. Vanuit VWS circa €95 miljoen voor toezicht op voedselveiligheid, productveiligheid, tabak.
- **Letselpreventie en gehoorschade:** informatie en monitoren letsels, convenant gehoorschade met de sector.
- **Leefstijl:** onder andere Gezonde School aanpak (0-24 jaar), aanbod erkende interventies leefstijlbreed.
- **Voeding en gezond gewicht:** de Warenwet, productverbetering (zout, vet, suikers), onderzoek, voorlichting, consumenteninformatie-etikettering, programma Jongeren op Gezond Gewicht (samen met gemeenten, NGO's en bedrijven).
- **Alcohol:** Drank- en Horecawet, onderzoek, voorlichting, campagnes (NIX18), interventies, gemeentelijk toezicht en handhaving.
- **Tabak:** Tabakswet, voorlichting, campagnes, Taskforce gezond opgroeien, onderzoek, toezicht en handhaving.
- **Drugs:** Nationaal: de Opiumwet, interdepartementale coördinatie, preventieaanpak, voorlichting, interventies, (verslavings)zorg.

Ronnie van Diemen

1.5

Directeur-Generaal Curatieve Zorg (DGCZ)

Directie Curatieve Zorg (**CZ**)

Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie (**GMT**)

Directie Patiënt en Zorgordening (**PZO**)

‘ CZ draagt eraan bij dat zorgprofessionals in de ziekenhuiszorg, geestelijke gezondheidszorg en de basiszorg (o.a. wijkverpleging, huisartsen, geboortezorg, mondzorg, paramedie) hun patiënten op de best mogelijke manier en met de best mogelijke uitkomst kunnen behandelen ’

Directie Curatieve Zorg (CZ)

Birgitta Westgren, directeur

Taakomschrijving

De curatieve zorg is de zorg die mensen in het ziekenhuis krijgen, bij de huisarts, de wijkverpleegkundige en andere eerstelijns zorgverleners, en de (kortdurende) geestelijke gezondheidszorg. Het is de verantwoordelijkheid van CZ om randvoorwaarden te creëren waarin de curatieve zorg - ongeveer de helft van alle zorg in ons land - zo optimaal mogelijk kan functioneren.

De afgelopen jaren is hard gewerkt om de zorg persoonlijker te maken en dichterbij huis of zelfs thuis te organiseren. Zodat mensen zo lang mogelijk de regie over hun leven en gezondheid houden. Ook als ze een beperking hebben, oud zijn of ziek. Dat betekent een verschuiving van taken. Van ziekenhuizen naar zorg in de buurt. Van instelling naar thuis. Van wachtkamer naar huiskamer. Tegelijk moet de zorg betaalbaar blijven. Daarom heeft VWS samen met de medisch-specialistische zorg, de huisartsen- en multidisciplinaire zorg, wijkverpleging en paramedische zorg hoofdlijnenakkoorden gesloten. Deze lopen tot eind 2022. In deze akkoorden en afspraken gaan betaalbaarheid en kwaliteit van zorg hand in hand. Ook zijn er afspraken gemaakt met de geestelijke gezondheidszorg om de wachttijden aan te pakken.

Een ander belangrijk punt waar de directie CZ zich op richt, is dat mensen de juiste zorg krijgen op de juiste plek. Vraagstukken spelen dan zowel binnen het curatieve domein (zoals substitutie van zorg van uit de ziekenhuizen naar de huisartsen) als op de grensvlakken van met name de Zvw, de Wlz en de WMo. Waar mensen gebruik maken van ondersteuning en zorg uit verschillende domeinen kunnen zij te maken krijgen met verschillende wettelijke aanspraken, verschillende financiële verplichtingen en een veelheid aan betrokken zorgprofessionals en andere organisaties als zorgverzekeraars en zorgkantoren. Om ook in die complexiteit oplossingen te vinden voor mensen besteedt de directie specifiek aandacht aan complexe casuïstiek.

Aandachtsgebieden

Voor dit jaar liggen de prioriteiten op de volgende beleidsonderwerpen:

- Hoofdlijnenakkoorden en implementatie: geestelijke gezondheidszorg, huisartsenzorg, medisch specialistische zorg, paramedische zorg (bestuurlijke afspraken), wijkverpleging.
- Houtkoolschets acute zorg (Spoed Eisende Hulp, Huis Artsen Post etc);
- Directiebreed oppakken en leren van casuïstiek;
- Ordening ambulancezorg;
- Nieuwe bekostiging ggz;
- Implementatie Wet verplichte ggz;
- Wachttijstaanpak alle sectoren;
- Zorg voor kwetsbare ouderen;
- Voor alle sectoren VIPP, gegevensdeling en innovatie.

Bovendien vraagt de bestrijding van de covid-19 pandemie en de inpassing op termijn daarvan in de reguliere zorg veel aandacht en inzet van de directie CZ. Met name het opschalen van reguliere zorg en IC-capaciteit, (financiële) afspraken over de continuïteit van zorg en revalidatiezorg covid-19.

‘Het borgen van de toegang tot werkzame en betaalbare genees- en hulpmiddelen, voor nu en voor morgen. Dat is waar GMT aan werkt. In Nederland en internationaal.’

Directie Geneesmiddelen en Medische Technologie (GMT)

Marcel van Raaij, directeur

Taakomschrijving

Geneesmiddelen, medische hulpmiddelen, bloedproducten, menselijke weefsels en organen, radiotherapie: allemaal producten die van wezenlijk belang zijn voor de gezondheidszorg. De overheid heeft hier een bijzondere verantwoordelijkheid. Nederlanders moeten verzekerd zijn van doelmatige zorg met kwalitatief hoogwaardige en veilige producten. Daar scheidt de directie GMT de voorwaarden voor vanuit de doelstelling: de toegankelijkheid waarborgen van medische producten, die effectief en veilig zijn tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs, aan de eisen van de tijd voldoen en doelmatig worden gebruikt.

De directie GMT werkt op de driesprong van commercie, wetenschappelijke ontwikkeling en het publieke belang. Op die wegen lopen burgers, zorgverzekeraars, zorginstellingen, artsen en apothekers, fabrikanten, groothandels, wetenschappers, nationale en internationale organisaties, advies- en uitvoeringsorganen en Nederlandse en Europese beleidsmakers.

De directie GMT is daarmee de directie binnen VWS die de meeste raakvlakken heeft met de ‘markt’, met wereldwijd opererende bedrijven in een internationale markt en internationale innovatie. Het spreekt voor zich dat in een dergelijk krachtenveld een zorgvuldige afweging van alle belangen noodzakelijk is. De directie GMT draagt hier zorg voor.

Aandachtsgebieden

- **Geneesmiddelenbeleid:** klinisch geneesmiddelenonderzoek, markttoelating, gepast gebruik, veilig gebruik, geneesmiddelentekorten, intramurale (dure) geneesmiddelen, pakkettoelating en bekostiging, openbare farmacie en bureau financiële arrangementen (onderhandelingsunit voor zeer dure geneesmiddelen).
- **Lichaamsmateriaal:** beleid bloedvoorziening, weefsels en cellen, beleid orgaandonatie en hersendoodprotocol en donorregistratie en campagne.
- **Hulpmiddelen/medische technologie:** toezicht op veilige hulpmiddelen en veilig gebruik, door onder andere implementatie Europese regelgeving en realiseren implantatenregister. Bevorderen van toegankelijkheid hulpmiddelen en doelmatige innovatie en toepassing van medische technologie.
- **Kennis en onderzoek:** nieuwe business modellen, octrooien, patenten, dubbel betalen en innovatiebeleid.
- **Internationaal:** EMA in Nederland, geneesmiddelenprijzen (BeNeLuxA), roadmap & pharma Strategy Europese Commissie, gevolgen Brexit.
- **Specifieke dossiers:** medicinale cannabis en radiofarmaca (straling) en realisatie PALLAS reactor.
- **Specifieke samenwerkingspartners:** ZonMW (onderzoek), Sanquin (bloedbank), Lareb (bijwerkingen), CBG (beoordeling geneesmiddelen), NTS (transplantaties), IVM (verantwoord gebruik geneesmiddelen), KNMP (apothekers) en NWO-TTW (wetenschap).
- **Regelgeving:** Geneesmiddelenwet, Wet geneesmiddelenprijzen, Wet op de medische hulpmiddelen, Wet inzake bloedvoorziening, Wet op de orgaandonatie, Wet veiligheid en kwaliteit lichaamsmateriaal.
- **Nieuw naar aanleiding van de coronacrisis:** voorzien in eigen productie hulpmiddelen (en geneesmiddelen) in NL/EU (samen met EZK en BuZa).

‘Onze focus is die van de patiënt en de cliënt. Kennis over de ordening van de zorg, gecombineerd met een scherpe focus op de belangen van patiënten en cliënten.’

Directie Patiënt en Zorgordening (PZO)

Fred Krapels, directeur

Taakomschrijving

Wat heb je nodig om gezond te blijven, of beter te worden? En als beter worden niet meer gaat, wat heb je dan nodig om zo zelfstandig en fijn mogelijk te kunnen blijven leven? Mensen kunnen dat het beste samen met hun zorgverlener beantwoorden. Samen maken ze zorg op maat mogelijk. De directie Patiënt en Zorgordening draagt daar aan bij. We kijken naar alle aspecten van de zorg die patiënten of cliënten tegenkomen.

Aandachtsgebieden

Keuzevrijheid: patiënten of cliënten moeten kunnen kiezen voor zorg die het beste bij ze past. Daarom is het belangrijk dat er uit genoeg zorgverleners en zorginstellingen te kiezen valt, het inzichtelijk is wat de kwaliteit van die zorg is en welke kosten met welke behandeling zijn gemoeid.

Kwaliteit: artsen en andere zorgverleners zijn verplicht om zorg te bieden die goed, veilig en doelmatig is. Onderling spreken zij richtlijnen voor goede zorg af. De Inspectie voor de Gezondheidszorg ziet er op toe dat die worden nageleefd. Toch komen patiënten en zorgverlener er niet altijd samen uit. Dan hebben ze de mogelijkheid dit te melden en een klacht in te dienen, die serieus moet worden behandeld.

Samen beslissen: samen met de zorgverlener beslissen over de zorg en ondersteuning die het beste bij je past, is een recht. Informatie over de behandelmogelijkheden moet daarvoor goed en begrijpelijk zijn, en de zorgverlener heeft tijd en ruimte nodig om maatwerk te kunnen leveren. We zorgen er voor dat de patiënt een stem heeft op individueel en collectief niveau door patiënten- en cliëntenorganisaties op verschillende manieren te ondersteunen.

Ruimte voor zorgverleners en zorgaanbieders: zorgverleners en zorgaanbieders moeten niet door wetten en regels gehinderd worden, als ze zorg zo goed mogelijk willen laten aansluiten bij de behoeften van patiënten en cliënten. Ook hebben ze ruimte nodig om te kunnen vernieuwen zodat patiënten nu en in de toekomst de beste zorg kunnen krijgen. Onnodige regels en administratieve lasten nemen we samen met alle betrokkenen weg.

Goede zorg door goed bestuur: goed en integer bestuur is voor zorgverleners essentieel om hun werk goed te doen. Intern en extern toezicht moet op orde zijn. Voldoende geld om te investeren in zorgvernieuwing is essentieel. Goed bestuur betekent ook dat medezeggenschap van patiënten zo is georganiseerd dat er naar de patiënt en cliënt geluisterd wordt.

Regels stellen en toezicht houden waar dat noodzakelijk is: omdat kwaliteit, toegankelijkheid, betaalbaarheid en rechtmatigheid van de zorg essentieel zijn voor goede zorg en ondersteuning, stelt de overheid regels op. Foutief in rekening gebrachte zorg is de bijl aan de wortels van de betaalbaarheid van de zorg. Mocht een instelling in de problemen komen, dan zorgen wij er voor dat continuïteit van zorg voor patiënten en cliënten is geregeld.

Ernst van Koesveld

1.6

Directeur-Generaal Langdurige Zorg (DGLZ)

Directie Jeugd (J)

Directie Langdurige Zorg (**LZ**)

Directie Maatschappelijke
Opvang (**DMO**)

Directie Zorgverzekeringen (**Z**)

‘Kinderen hebben het recht veilig en zo gezond mogelijk op te groeien. Alleen op die manier kunnen ze hun talenten ontwikkelen en optimaal meedoen in de samenleving. J helpt daaraan mee.’

Directie Jeugd (J)

Marion Smit, directeur

Taakomschrijving

Kinderen in Nederland groeien gezond en veilig op, ontwikkelen hun talenten en doen mee aan de samenleving. Dat is de beleidsdoelstelling van de directie Jeugd. De directie Jeugd is verantwoordelijk voor het stelsel van preventie en jeugdhulp, zoals dit in de Jeugdwet is vastgelegd. Op grond van de Jeugdwet zijn gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor het leveren van de voorzieningen op dit gebied.

Aandachtsgebieden

- De hulp en ondersteuning op grond van de Jeugdwet merkbaar en meetbaar verbeteren zodat kinderen en gezinnen op tijd passende hulp ontvangen. Dit gebeurt met het programma Zorg voor de Jeugd langs zes actielijnen zoals, betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen, kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien, kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden en een betere verbinding van jeugdhulp en onderwijs. Belangrijke doelen zijn: de zorg verbeteren via systematisch leren, ontwikkelen en toepassen van evidence based en innovatieve interventies, ontwikkelen van expertisecentra, vernieuwen van het zorglandschap en verminderen van administratieve lasten.
- Aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld (samen met de directie DMO). De opgave is geweld eerder en beter in beeld te krijgen, het stoppen en terugdringen van dit geweld en de schade ervan te beperken zodat de cirkel van geweld wordt doorbroken. Dit alles is gericht op de 28 regio's (Veilig Thuis-regio's) en gebeurt, binnen het programma Geweld hoort nergens thuis.
- Participatie van jongeren en preventie, met speciale aandacht voor de kinderrechten, jongerenparticipatie en opvoedvraagstukken die bijvoorbeeld samenhangen met nieuwe media.
- Wettelijke, bestuurlijke en financiële aspecten van het stelsel van jeugdhulp. De Jeugdwet bevat regels waaraan gemeenten en jeugdhulpaanbieders moeten voldoen, onder andere op het gebied van toegang, kwaliteit en beschikbaarheid van jeugdhulp. De minister voert bestuurlijk overleg met gemeenten, zorgaanbieders, beroepsgroepen en cliënten. Financiering van jeugdhulp vindt plaats via het Gemeentefonds. De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van subsidieregelingen zoals schippersinternaten, vertrouwenswerk en kindertelefoon.
- Toezicht. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie van Justitie en Veiligheid (JenV) zijn verantwoordelijk voor onafhankelijk toezicht op zorgaanbieders. De Jeugdautoriteit heeft de taak om risico's met betrekking tot de continuïteit van cruciale zorg voor jeugdigen te signaleren, te voorkomen en op te kunnen vangen.
- Kennisbeleid en internationale samenwerking, onder andere door de beleidsinformatie jeugd en het uitbrengen van de CBS- jeugdmonitor, waarin informatie wordt verzameld over de situatie van de jeugd en het gebruik van jeugdhulp.

‘Wij zorgen dat mensen met een zware beperking terzijde kunnen worden gestaan om te leven zoals zij dat willen.’

Directie Langdurige Zorg (LZ)

Theo van Uum, directeur

Taakomschrijving

Binnen het Directoraat-Generaal Langdurige Zorg (DGLZ) is de directie Langdurige Zorg verantwoordelijk voor het ontwikkelen, laten uitvoeren en evalueren van het beleid op het gebied van langdurige zorg. Daarbij gaat het om zorg aan mensen die 24 uur toezicht en 24 uurszorg nodig hebben. Het zijn mensen met psychogeriatrische, verstandelijke, lichamelijke en zintuiglijke beperkingen of met langdurige psychiatrische problematiek. De zorg voor hen is geregeld in de Wet Langdurige Zorg (Wlz).

Juist door de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van deze mensen moet de zeggenschap van cliënten zo groot mogelijk worden gehouden. Vandaar de missie van de directie LZ: *“Wij zorgen dat mensen met een zware beperking terzijde kunnen worden gestaan om te leven zoals zij dat willen.”*

Aandachtsgebieden

- **Goede toegankelijkheid.** Het waarborgen van de toegankelijkheid van zorgvoorzieningen is een belangrijke verantwoordelijkheid van de directie LZ. Dat gebeurt onder meer door een goed systeem van indicatiestelling, door de mogelijkheid een persoonsgebonden budget te bieden en door voldoende initiatieven van aanbieders te stimuleren. Ook de uitbreiding van de toegang tot de Wlz voor mensen met blijvende psychiatrische problematiek vormt een aandachtsgebied.
- **Voldoende capaciteit.** Vanwege de groei van de wachtlijsten in de ouderenzorg en de effecten van de vergrijzing werken we met zorgaanbieders en zorgkantoren via een regionale aanpak aan voldoende capaciteit voor ouderenzorg. In de Gehandicaptenzorg realiseren we extra maatwerkplekken en regionale ondersteuningsteams voor complexe zorgvragen.
- **Betere kwaliteit.** De invoering van het Kwaliteitskader verpleeghuiszorg is een majeure opgave de komende jaren. De directie LZ werkt verder aan de verbetering van de kwaliteit door onder meer het faciliteren van het kwaliteitsprogramma Waardigheid & Trots (verpleeghuiszorg), via het kwaliteitsprogramma Volwaardig Leven (gehandicaptenzorg), door het faciliteren van kennisbeleid en door het stimuleren en faciliteren van innovaties. Ook bestuurlijke afspraken met sectorpartijen dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit. Daarnaast beoogt de Wet Zorg en Dwang de inzet van gedwongen zorg met nieuwe waarborgen te omkleden, gericht op een weloverwogen inzet van gedwongen maatregelen, onder effectief toezicht door de IGZ.
- **Meer doelmatigheid, minder administratieve lasten.** De doelmatigheid van de voorzieningen wordt gewaarborgd door maatregelen die de Wlz beheersbaar houden. Dat gebeurt ook door bestuurlijke en financiële arrangementen van de juiste prikkels te voorzien. Reductie van administratieve lasten vormt een speerpunt. Op dat terrein lopen dan ook belangrijke trajecten.
- **Dementie.** Onder regie van de minister wordt momenteel de ‘dementiestrategie’ verder uitgewerkt en in het najaar aan de Tweede Kamer verzonden. LZ wil meer samenhang krijgen in het dementie onderzoek, het geld hiervoor doelmatig en effectief te verdelen, en het onderwerp internationaal meer op de agenda te zetten. Dit alles met als doel dementie op de lange termijn te kunnen voorkomen en genezen.
- **Casuïstiek.** Binnen de directie wordt veel gewerkt met individuele casuïstiek. Het gaat hier om vragen van mensen die er via de reguliere instanties niet uitkomen (bijvoorbeeld op het terrein van zeer specifieke, complexe zorgvragen). LZ ondersteunt deze mensen met gerichte hulp en eventueel doorverwijzing naar het juiste loket. LZ kijkt hierbij ook naar wat er kan worden geleerd van de casus voor beleid. De VWS brede verdeling van alle casussen vindt bij LZ plaats.

‘*De directie Maatschappelijke Ondersteuning zet in op een inclusieve samenleving waarin iedereen volwaardig mee kan doen.*’

Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO)

Marieke Kleiboer, directeur

Taakomschrijving

Je beschermd voelen, zelfredzaam zijn en kunnen meedoen is voor veel mensen belangrijk. Veel mensen bereiken deze centrale doelstellingen in de Wmo echter niet zonder ondersteuning. Vanuit de Wmo worden daarom voorzieningen zoals huishoudelijke hulp, begeleiding, beschermd wonen en cliëntondersteuning aangeboden en wordt vrijwilligerswerk en mantelzorg gestimuleerd. De directie MO is verantwoordelijk voor het stelsel van ondersteuning zoals dat in de Wmo is vastgelegd. De gemeenten zijn hiervoor bestuurlijk en financieel verantwoordelijk. De directie MO draagt daarnaast zorg voor de herinnering aan en herdenking van de Tweede Wereldoorlog.

Aandachtsgebieden

- **Zorg, zingeving en zeggenschap.** De nieuwe Wmo richt zich op ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie. Maatwerk staat daarbij centraal. Om dit op individueel niveau voor elkaar te krijgen, is goede cliëntondersteuning belangrijk. Bovendien moet niemand worden vergeten. Vanuit de directie MO wordt daarom aandacht besteed aan beleid voor specifieke doelgroepen zoals langer thuis wonende ouderen, daklozen, mensen met een handicap, licht verstandelijk beperkten en mensen met een psychiatrische aandoening.
- **Sterke samenleving.** In Nederland zorgen we voor elkaar. De directie MO werkt met gemeenten aan een goede ondersteuning van mantelzorgers, vrijwilligers en burgerinitiatieven.
- **Inclusieve maatschappij.** Meedoen in de maatschappij is lang niet voor iedereen vanzelfsprekend, maar moet dat – ook sinds de ratificatie van het VN Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap – wel worden. Vanuit de directie MO wordt hier met ondernemers, werkgevers, mensen met een beperking en gemeenten aan gewerkt.
- **Organisatie landelijke functies.** Omdat iets specialistische kennis vraagt (bijv. de doventolk), omdat een landelijke uitvoering efficiënter is of omdat administratieve lasten dalen als gemeenten op een zelfde manier werken. Bij deze landelijke aanpak speelt de directie MO een grote rol.
- **Krachtige gemeenten.** Nu de grote transitie in de Wmo voltooid is, ontstaat er ruimte voor vernieuwing. Er kan gewerkt worden aan meer maatwerk, slimme lokale oplossingen en minder schotten tussen domeinen. De directie MO draagt daaraan bij door bestuurlijke afspraken over gezamenlijke doelstellingen, door praktisch aan de slag te gaan met gemeenten over het realiseren van verbeteringen en door te zorgen dat gemeenten kunnen beschikken over de juiste kennis en informatie. Ook daar waar het niet goed gaat, wordt ingegrepen: gemeenten die zich niet aan de wet houden worden aangesproken.
- **Geen geweld.** Het is helaas geen vanzelfsprekendheid dat je thuis veilig bent. De directie MO is daarom verantwoordelijk voor Veilig Thuis (het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling). Een aandachtspunt is het voorkomen van financieel misbruik van ouderen.
- **Nooit vergeten.** De directie MO werkt aan het levend houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog en de ondersteuning van oorlogsgetroffenen. Hiertoe houdt de directie zich o.a. bezig met een uitkeringsregeling voor backpay en de Indische collectieve herinnering.

‘Iedereen verzekerd van noodzakelijke zorg van goede kwaliteit voor een redelijke prijs.’

Directie Zorgverzekeringen (Z)

Klaas Beniers, directeur

Taakomschrijving

“Iedereen verzekerd van noodzakelijke zorg van goede kwaliteit voor een redelijke prijs.”

Met dit doel zet de directie Z zich met ongeveer 60 enthousiaste medewerkers in voor het onderhoud en de doorontwikkeling van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Vanuit het perspectief van het zorgverzekeringsstelsel wordt met veel directies en partijen samengewerkt. De directie Z heeft daarmee een horizontale functie binnen VWS.

Aandachtsgebieden

- **Wat is verzekerde zorg?** De directie Z is verantwoordelijk voor aanpassingen in het verzekerde pakket van behandelingen en geneesmiddelen. Hieronder vallen discussies over dure behandelingen en medicijnen, het recht op pgb-zvw en preventie-initiatieven. Ook de jaarlijkse pakket cyclus wordt door de directie Z getrokken.
- **Wie zijn verzekerd?** De directie houdt verzekeraars scherp op hun plicht iedereen te accepteren voor de basisverzekering (acceptatieplicht). Hieronder vallen ook onderwerpen als onverzekerdheid, wanbetalers en de bredere schuldenproblematiek.
- **Wat betalen mensen voor de zorg(verzekering)?** Het gaat daarbij om de ontwikkeling van de premie, het eigen risico, eigen betalingen, ook over domeinen heen, zorgtoeslag en andere vormen van compensatie en de gevolgen voor het gebruik van zorg en ondersteuning.
- **Welke keuzes hebben verzekerden?** Het gaat dan om zowel het kunnen “stemmen met de voeten” als het uitoefenen van een stem bij verzekeraars. De directie Z houdt zich bezig met het overstapseizoen, transparantie van polissen en de medezeggenschap van verzekerden.
- **Hoe wordt verzekerd?** Hieronder vallen thema's als het contracteringsproces, wachtlijsten en hoe verzekeraars bijdragen aan een ander zorglandschap.
- **Hoe functioneert de zorgverzekeringsmarkt?** Wat is de verhouding tussen zorgaanbieders, verzekerden en verzekeraars? Hoe kunnen verzekeraars zich richting hun klanten onderscheiden? Wat is de ontwikkeling van premies, reserves en resultaten?
- **Hoe bevorderen we een gelijk speelveld tussen verzekeraars?** Of verzekeraars vooral jonge mannen of juiste zieke oudere vrouwen verzekeren, alle verzekeraars zouden een vergelijkbaar risico moeten lopen. Het risico vereveningsmodel is daarom de motor onder een goed werkende gereguleerde marktwerking. Het komende jaar zal vooral in het teken staan van de vraag hoe de aangepaste financiering als gevolg van de Coronacrisis doorwerkt in de risicoverevening.
- **Hoe werken verzekeraars en andere ketenpartijen, zoals gemeenten samen?** Dat gaat om vragen als aansluiting tussen het medische en het sociale domein, samenwerking in de wijk, de juiste prikkels en preventie.
- Gespiegeld van de Zvw naar de Wlz is de directie Z ook actief ten aanzien van Wlz-aanspraken, eigen betalingen, inkoop van langdurige zorg en het bevorderen van samenhang en eenvoud in het totaal van zorg en ondersteuning voor burgers en hun eigen betalingen.
- Gelet op bovenstaande taken is de directie Z account-houder (coördinerend opdrachtgeverschap) voor het Zorginstituut en het CAK. Ook is de directie actief op verzekeringsaspecten van EU-verordeningen, bilaterale verdragen en de BES.
- De VWS brede trajecten “Juiste zorg op de juiste plek” en de contourennota vallen (organisatorisch) onder de directie Z.

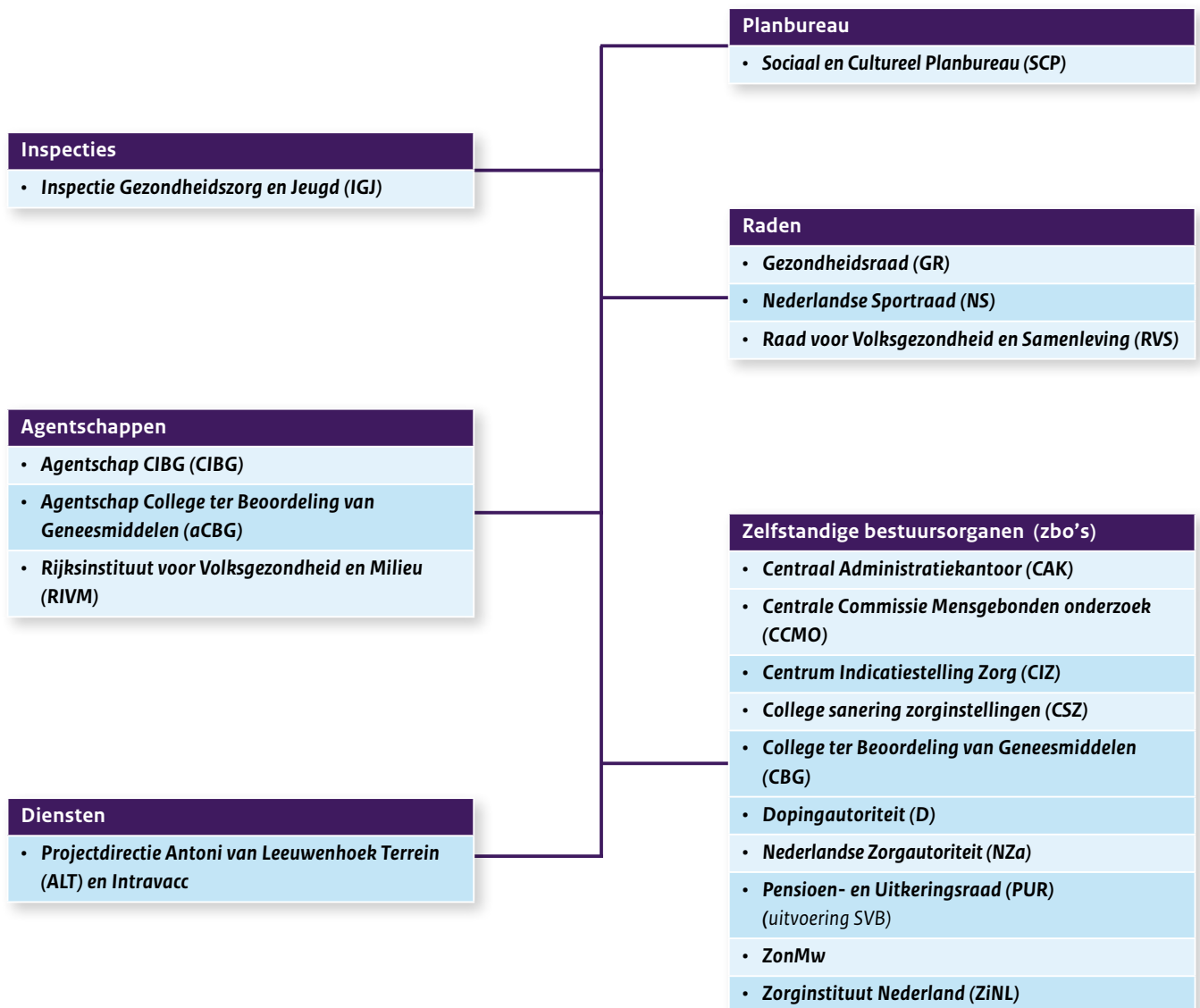
Deel 2

Ministerie van VWS: *diensten buiten het kerndepartement*

2.1

Organogram ministerie van VWS, buitendiensten

2.2 Inspectie

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)

Maatschappelijk belang

We kunnen in Nederland vertrouwen op goede gezondheidszorg en jeugdhulp. Voor iedereen, altijd en overal. Dat willen we graag zo houden, ook voor volgende generaties. Daarom waakt IGJ als onafhankelijk toezichthouder over de gezondheidszorg en jeugdhulp in Nederland en de internationale markt voor geneesmiddelen en medische hulpmiddelen. Dat doet IGJ vanuit het publieke belang en streven naar toezicht met effect.

Feiten

Inspecteur-generaal	Marina Eckenhausen (waarnemend)
(Rechts)vorm	Inspectie, ressorteert onder minister VWS als onderdeel van het Ministerie van VWS
Aantal fte	793 (april 2020)
Budget	€ 101.030.00,- (2020)
Financiering	Begroting VWS
Gevestigd	Stadskantoor Utrecht

Taken

IGJ streeft er naar dat elke zorgaanbieder die zorg biedt, die hij zijn eigen naasten gunt. Zorg die rekening houdt met de wensen, behoeftes en de leefwereld van patiënten of cliënten. IGJ maakt gebruik van de kennis en ervaringen van burgers en wil door de ogen van die burgers kijken naar wat goede zorg precies is. IGJ ziet erop toe dat zorgaanbieders zich houden aan de wetten en regels én aan de normen die zij zelf hebben opgesteld. Ook vraagt IGJ hen actief te leren van fouten en zichzelf continu te verbeteren. Vanuit gezond vertrouwen geeft IGJ daar ook ruimte voor. Leren en verbeteren ze echter niet, dan neemt IGJ maatregelen die passend zijn bij de geconstateerde gezondheidsrisico en de ontwikkelfase van de zorgaanbieder. Daarnaast adviseert IGJ, gevraagd en ongevraagd, de minister en staatssecretaris van VWS.

Belangrijkste thema's in 2020

Elke vier jaar stelt IGJ een meerjarenbeleidsplan (MJB) op. Hierin staat op hoofdlijnen hoe IGJ haar toezicht verder wil ontwikkelen. In het MJB 2020-2023 staan vier thema's die naar verwachting de komende jaren grote invloed hebben op de ontwikkeling van toezicht.

- Kwaliteit van persoonsgerichte zorg;
- Beschikbaarheid van zorg- en hulpverleners in een veranderende arbeidsmarkt;
- Technologische vernieuwing in de zorg;
- Toezicht houden in de globaliserende wereld van producten.

Aan deze vier thema's zijn twee organisatiethema's gekoppeld die IGJ als voorwaarden ziet om de gewenste toezichtresultaten te kunnen bereiken: datagebruik in het toezicht en de doelmatigheid van de eigen organisatie.

Ontwikkelingen in 2020

In 2020 heeft de inspectie bijzondere aandacht voor persoonsgerichte zorg en de duurzame inzetbaarheid van zorg- en jeugdhulpverleners. Andere belangrijke aandachtspunten voor IGJ zijn onder andere de aandacht voor passende jeugdhulp, goed bestuur, e-health en regeldruk.

Op het moment van schrijven is IGJ bezig met haar strategie van hoe om te gaan met de gevolgen van het Coronavirus en hoe deze doorwerken op haar toezicht in de tweede helft van 2020.

2.3 Agentschappen

Agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (aCBG) en College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG)

Maatschappelijk belang

Het agentschap is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de besluiten van het College en de coördinatie van de geneesmiddelenbewaking in Nederland. Het agentschap beoordeelt daarnaast diergeneesmiddelen via Bureau Diergeneesmiddelen en ten behoeve van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). En nieuwe voedingsmiddelen via Bureau Nieuwe Voedingsmiddelen ten behoeve van de minister van VWS.

Het College is verantwoordelijk voor de beoordeling, registratie en risicobewaking van geneesmiddelen voor menselijk gebruik. Het College bestaat uit artsen, apothekers en wetenschappers. Het College wordt ondersteund door het agentschap.

Feiten

Directeur aCBG	Hugo Hurts
(Rechts)vorm	Agentschap
Aantal fte	350 fte
Budget	€ 54 mln. (2020)
Financiering	Bekostiging bijna geheel door derden/de markt € 49 mln. (2020). Daarnaast ontvangt aCBG jaarlijks € 0,8 mln. van LNV voor beoordeling van diergeneesmiddelen en € 0,2 miljoen van VWS voor beoordeling van nieuwe voedingsmiddelen en enkele andere taken.
Gevestigd	Utrecht

Voorzitter CBG	prof.dr. Ton de Boer
(Rechts)vorm	Zelfstandig bestuursorgaan (onderdeel Staat)
Aantal fte	1 voorzitter en 16 leden
Budget	Personeelskosten (circa € 0,7 mln.) voor de leden zit in de begroting van het aCBG begrepen.
Financiering	Via het aCBG.
Gevestigd	Utrecht

Taken

Het CBG is verantwoordelijk voor toelating en bewaking van medicijnen op de markt. Patiënten en zorgverleners moeten kunnen vertrouwen op de beschikbare medicijnen en bijbehorende informatie. De missie van het CBG is dan ook: “Iedereen die een medicijn gebruikt moet daarop kunnen vertrouwen. Dit is waar het CBG elke dag aan werkt, in Nederland en Europa.”

De taken van het CBG bestaan uit:

- Beoordeling: beoordeling van nieuwe aanvragen van geneesmiddelen voor een handelsvergunning en wijzigingen daarvan;
- Geneesmiddelenbewaking: bewaking van de veiligheid van geneesmiddelen die in de markt aanwezig zijn en het bevorderen van veilig gebruik van geneesmiddelen;
- Wetenschappelijk advies: interactie in de vorm van advies met de (innovatieve) industrie om vernieuwing en productontwikkeling te ondersteunen.
- Vaststellen afleverstatus geneesmiddelen: bepaling of een geneesmiddel uitsluitend op recept, uitsluitend via de apotheek, via de drogist of in de vrije verkoop verkrijgbaar mag zijn;
- Adviseren over de afleverstatus diergeneesmiddelen: bepaling of een diergeneesmiddel uitsluitend door een dierenarts mag worden toegediend, afgeleverd mag worden door dierenarts of apotheker, op recept afgeleverd mag worden door dierenarts, apotheker of vergunninghouder, of vrij verkrijgbaar is.

Ontwikkeling

- De wereld van medicijnen verandert snel. Ontwikkelingen als *personalised medicine*, *biomarkers* en *real world data* hebben ook invloed op de kern van het werk van het CBG. Daarom wil het CBG toekomstbestendig opereren. Dit doet het CBG in lijn met de kernwaarden – wetenschappelijk, waakzaam en in verbinding.
- Beschikbaarheid van medicijnen én het goede gebruik ervan zijn voor het CBG belangrijke onderwerpen. Het CBG zet in op het stimuleren van goed gebruik van geneesmiddelen door de informatie vanuit het CBG aan zorgverleners en patiënten toegankelijker en begrijpelijker te maken met oog voor de praktijk. Dit doet het CBG onder andere met het Netwerk Patiënteninformatie, waarvan het CBG de coördinator is. Maar ook de beschikbaarheid van medicijnen heeft blijvende aandacht van het CBG, onder andere door in samenwerking met de geneesmiddelenketen nog beter zicht te hebben op medicijntekorten om die tekorten te minimaliseren.
- Het CBG heeft in Europees verband een belangrijke rol bij de beoordeling van een veelbelovend middel bij de bestrijding van covid-19 en zal nauw betrokken zijn bij de beoordeling van toekomstige vaccins. Het CBG bereidt zich, onder andere met een capaciteitsuitbreiding, voor om meer (en indien nodig sneller) covid-gerelateerde procedures te kunnen doen.

Agentschap CIBG (CIBG)

Maatschappelijk belang

Het CIBG is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van VWS. Het biedt burgers, professionals en organisaties transparante en betrouwbare data en informatie in zorg en welzijn. Het CIBG geeft inzicht in: wie is wie, wie kan wat en wie mag wat? Onder andere via registers en knooppunten. Organisaties, mensen en soms zelfs de gezondheid van mensen zijn hiervan afhankelijk. Het CIBG biedt opdrachtgevers (directies en Inspectie VWS) integrale dienstverlening. Dat betekent dat ze niet alleen een beleidsvraag in een uitvoeringsproject vertalen, maar daarbij ook juridisch advies en communicatieadvies leveren, het klantcontact verzorgen en de ervaringen en vragen van hun klanten analyseren en delen met hun opdrachtgevers. Het CIBG richt zich primair op het beleidsterrein van VWS, maar verliest de huidige dienstverlening voor andere departementen niet uit het oog.

Feiten

Directeur	Nico Laagland
(Rechts)vorm	Agentschap
Aantal fte	277
Budget	omzet € 95 mln. (realisatie over 2019)
Financiering	VWS, overige departementen en derden.
Gevestigd	Den Haag / Heerlen

Taken

Het CIBG kent een breed productpalet, met VWS als grootste opdrachtgever. Het palet bestaat voornamelijk uit gegevensgerelateerde producten en diensten. Veel diensten, zoals het Donor-, BIG- en UZI-register laten zich omschrijven als registreren en verifiëren met als doel of resultaat een juiste en actuele gegevensverzameling. Aanvullend op deze registrertaken houdt het CIBG zich ook bezig met knooppunten. Knooppunten zijn ontstaan omdat het koppelen en ontsluiten van gegevens en de daaruit voortvloeiende interpretatie een steeds grotere rol (gaan) spelen. Voorbeeld is het Landelijk Register Zorgaanbieders. Dit register combineert gegevens uit verschillende (bron)registers, zoals het Handelsregister, het BIG-register en het AGB-register. Dit zorgt ervoor dat de cliënt weet waar hij welke zorg kan krijgen en dat de toezichthouder zijn taken adequater en efficiënter kan verrichten. Ten slotte, kent het CIBG ook verschillende producten die in de kern geen registrertaken zijn. Dit betreft een aantal voor VWS wezenlijke uitvoeringstaken, zoals die van het Bureau Medicinale Cannabis.

Ontwikkeling

Het CIBG heeft voor 2019-2021 zijn koers uitgezet. De aandacht ligt op drie thema's: (1) Uitvoeringskracht (vakmanschap), (2) Transparantie en betrouwbaarheid van de dienstverlening en (3) Verbinding binnen de keten door te investeren in samenwerking en kennisdeling met partners.

In 2019 lag de focus op de basis op orde krijgen. Er is veel aandacht besteed aan het verder invullen van de koers en het begrip 'klantcomfort', het op orde krijgen van de financiën en het aanpassen van de governance. Ook heeft het CIBG geïnvesteerd in de relatie met zijn opdrachtgevers. Daarnaast was er veel aandacht voor de 'i-organisatie', zodat het CIBG ook in de toekomst de beste IT-oplossingen kan blijven bieden.

In 2020 wordt hier verder op voortgebouwd. De coronacrisis heeft absoluut ook impact op het CIBG gehad. Het CIBG heeft in deze tijd processen en dienstverlening aangepast op de behoefte van de zorgsector. Denk aan het tijdelijk opschorten van BIG-herregistraties, zodat zorgverleners snel konden bijspringen. Of het zoveel mogelijk beperken van de administratieve lasten. Alles wat het CIBG doet, is gericht op het bieden van klantcomfort: hiermee bereikt het CIBG zoveel mogelijk maatschappelijk effect voor burgers, professionals en organisaties.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Maatschappelijk belang

Het RIVM is een Rijksinstituut dat is opgericht in 1909 en werkt met haar kennis en kunde aan de bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking en haar leefomgeving. Het RIVM voert werkzaamheden in opdracht uit en is wetenschappelijk onafhankelijk. Als betrouwbare adviseur voorzien we de overheid van onafhankelijke kennis op het gebied van gezondheid en milieu. Het gaat daarbij om vraagstukken rondom infectieziekten, vaccinaties, bevolkingsonderzoeken, leefstijl, voeding, geneesmiddelen, milieu, duurzaamheid en veiligheid. Dat doen we via onderzoek, advies, regie of uitvoering. Onze kernwaarden: deskundig, betrouwbaar en onafhankelijk.

Feiten

Directeur-Generaal	Hans Brug
(Rechts)vorm	Agentschap
Aantal fte	1694 (inclusief AIO's)
Budget	totaal baten €376 mln
Financiering	Strategisch Programma RIVM (SPR) valt onder omzet moederdepartement. Opdrachten van met name departementen (95% van de financiering)
Gevestigd	Bilthoven. Het RIVM verhuist in 2021 naar het Utrecht Science Park op de Uithof in Utrecht.

Taken

Enkele taken van het RIVM zijn:

- nationale coördinatie (infectieziektebestrijding, bevolkingsonderzoek en gezond leven);
- preventie- en interventieprogramma's (screening, inentingen, leefstijlinterventies) en
- calamiteitenfuncties (milieu, infectieziekten en voedselveiligheid, fysieke veiligheid).

Onze opdrachtgevers zijn voornamelijk ministeries, inspecties en internationale organisaties, zoals de Europese Unie en de Verenigde Naties. In Nederland werken we onder andere samen met TNO, CBS, NIVEL, KNMI, verschillende universiteiten en natuurlijk met de andere leden van de VWS-familie (IGJ, SCP, RVS, ZiNL, NZa, Gezondheidsraad etc). Door samen te werken, bundelen we onze krachten en ontwikkelen we nieuwe kennis en kunde, zodat we bestuur en samenleving met raad en daad terzijde kunnen blijven staan in het streven naar een gezonde bevolking in een gezonde leefomgeving. Nu en in de toekomst.

Ontwikkeling

Het RIVM heeft een strategie uitgewerkt, RIVM2025, waarin de volgende thema's aan bod komen:

- het RIVM staat midden in de samenleving;
- het RIVM is voorbereid op vragen van vandaag en morgen;
- het RIVM werkt van lokaal tot internationaal;
- mensen maken het RIVM.

2.4 Raden en planbureau

Gezondheidsraad (GR)

Maatschappelijk belang

De Gezondheidsraad is een onafhankelijk wetenschappelijk adviesorgaan met als wettelijke taak regering en parlement te adviseren op het brede terrein van de volksgezondheid en het gezondheids(zorg)onderzoek. De raad brengt – gevraagd en ongevraagd – advies uit over een breed scala aan thema's die verband houden met gezondheid. Uitgangspunt daarbij is steeds de stand van wetenschap. De Gezondheidsraad heeft oog voor ethische en maatschappelijke implicaties van wetenschappelijke ontwikkelingen, maar richt zich niet op de uitvoering van concreet beleid. De afweging die nodig is voor beleidsbeslissingen, is aan regering en parlement.

Daarnaast heeft de Gezondheidsraad met de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) een samenwerkingsverband: het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG). Het CEG signaleert en informeert over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van ethiek, gezondheid en beleid. Het CEG rapporteert aan de minister van VWS.

Feiten

Voorzitter	Prof. dr. Bart-Jan Kullberg
Algemeen secretaris	Algemeen secretaris Dhr. Marko Stupar (ad interim)
(Rechts)vorm	Adviescollege zoals bedoeld in de Kaderwet adviescolleges. De wettelijke basis voor de Gezondheidsraad is de Gezondheidswet.
Aantal fte	Secretariaat van de Gezondheidsraad: 45,4 fte o.b.v. O&F 2020. De Gezondheidsraad heeft een voorzitter, vicevoorzitter en circa honderd benoemde leden. Op jaarbasis dragen ruim 200 deskundigen in vaste en tijdelijke commissies bij aan beantwoording van adviesvragen.
Budget	€ 5,4 mln.
Financiering	Begroting VWS/SZW/IenW/LNV
Gestigd	Den Haag

Taken

De Gezondheidsraad brengt advies uit aan regering en parlement over kwesties binnen het hele spectrum van de volksgezondheid: van gezondheidszorg, preventie en voeding tot leefomgeving, arbeidsomstandigheden en innovatie en kennisinfrastructuur. De Gezondheidsraad heeft enkele structurele taken welke hieronder worden beschreven, (inclusief het betrokken departement):

- Signaleren en evalueren van ontwikkelingen in de cure; VWS.
- Adviseren over in- en uitstroom in de Wet op bijzondere medische verrichtingen; VWS.
- Signaleren en adviseren op het snijvlak van ethiek en gezondheid; VWS.
- Adviseren over rijgeschiktheid; IenW.
- Adviseren over vaccinaties (en werknemers) ; VWS en SZW.
- Adviseren over screening voor, tijdens en na de zwangerschap; VWS.
- Signaleren en prioriteren van ontwikkelingen in bevolkingsonderzoek; VWS.
- Beoordelen van vergunningaanvragen voor bevolkingsonderzoek; VWS.
- Periodiek vaststellen van richtlijnen en normen voor gezonde voeding; VWS en LNV.
- Signaleren van en adviseren over ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en omgeving; IenW.
- Beoordelen risico's van elektromagnetische velden; EZK.
- Signaleren van ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en arbeidsomstandigheden; SZW.
- Adviseren over bescherming van werknemers tegen schadelijke stoffen; SZW.

Nederlandse Sportraad

Maatschappelijk belang

De Nederlandse Sportraad (NLsportraad) is een onafhankelijk adviescollege, wat gevraagd en ongevraagd adviseert over sport en sportgerelateerde vraagstukken.

Feiten

Voorzitter	Michael van Praag
Secretaris	Mariëtte van der Voet
(Rechts)vorm	Adviescollege
Aantal FTE	De raad heeft 9 leden, benoemd voor de duur van de NLsportraad. Het secretariaat van de NLsportraad bestaat uit 6 medewerkers (5,1 fte).
Budget	€ 973.000 per jaar
Financiering	Begroting VWS, artikel 6 sport
Gevestigd	Den Haag
Meer informatie	www.nederlandse-sportraad.nl

Taken

De advisering van de Nederlandse Sportraad is gericht op het versterken van de betekenis van sport voor de samenleving en het vergroten van het rendement van sportevenementen, inclusief het ontwikkelen van een aansprekende evenementenagenda. De NLsportraad heeft drie programmalijnen vastgesteld waarin de verschillende adviezen thuishoren:

- Sportevenementen op hoog niveau. Doel van deze adviezen is bij te dragen aan de ontwikkeling van grote sportevenementen. Enerzijds gaat het daarbij om het vergroten van het rendement en het verder professionaliseren van de organisatie. Anderzijds gaat het om het opbouwen van een ambitieus trackrecord waarvoor draagvlak bestaat en samenwerking wordt aangegaan tussen private en publieke partijen.
- Langetermijnvisie en nationaal sportakkoord. Doel van deze adviezen is dat sport een integraal onderdeel wordt van andere beleidsterreinen en dat de kansen van sport op deze terreinen – en daarmee voor de samenleving – optimaal worden benut.
- Actuele vraagstukken. De resultaten van de adviezen over actuele vraagstukken dragen bij aan het vergroten van de impact van sport voor de samenleving of aan het oplossen van hardnekkige knelpunten in de sport.

Ontwikkeling

De NLsportraad is in eerste instantie per 1 april 2016 ingesteld voor de duur van vier jaar. Bij Koninklijk besluit van 11 mei 2020 is de termijn met twee jaar verlengd tot 1 april 2022. Tegelijkertijd is besloten het traject in gang te zetten om uiterlijk 1 april 2022 de positie van de raad wettelijk te kunnen hebben verankerd.

Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS)

Maatschappelijk belang

De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) is een onafhankelijk adviesorgaan voor de regering en de beide kamers der Staten-Generaal. Alle aspecten die van invloed zijn op de gezondheid en het functioneren van burgers in de samenleving worden bij de adviezen betrokken. De RVS bestaat uit negen leden. Een team van specialistische adviseurs en ondersteuners faciliteert de Raad.

De RVS werkt samen met de Gezondheidsraad in een samenwerkingsverband: het Centrum voor Ethiek en Gezondheid (CEG). Het CEG signaleert en informeert over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van ethiek, gezondheid en beleid.

Feiten

Voorzitter Raad	Prof. dr. M. (Jet) Bussemaker
Directeur/ secretaris	Drs. Stannie Driessen
(Rechts)vorm	Adviesraad, ingesteld bij wet
Aantal	24,4
Budget	€ 3,6 mln.
Financiering	Begroting VWS
Gevestigd	Den Haag

Taken

De RVS richt zich op het analyseren van bestaande en het ontwikkelen van nieuwe inhoudelijke, organisatorische, sociale en ethische zienswijzen. De Raad doet dit altijd vanuit wisselend perspectief. Door vanzelfsprekendheden te benoemen, blinde vlekken te signaleren, waar nodig taboes te doorbreken en nieuwe manieren van denken – en doen – aan te reiken. Daarmee geeft de Raad richting aan het beleid. Bij het ontwikkelen van de adviezen betreft de Raad steeds alle relevante instanties en organisaties.

Ontwikkelingen

De meerjarige werkagenda 2020-2024 heeft als focus de ‘&’. Het symbool van de onlosmakelijke verbondenheid tussen de beide aspecten van het werkteerrein volksgezondheid & samenleving. De & staat voor het besef dat ontwikkelingen in onze samenleving betekenis hebben voor onze individuele en collectieve gezondheid, voor hoe we gezamenlijk zorg en ondersteuning organiseren. Andersom is de gezondheid van individuele burgers niet alleen hun eigen zaak, maar opgeteld ook van groot maatschappelijk belang.

In de nieuwe werkagenda richt de RVS zich op vijf maatschappelijke opgaven op het snijvlak van volksgezondheid & samenleving:

- Verschillen in de samenleving;
- Een gezonde en sociale leefomgeving;
- Grenzen aan genezen en verbeteren;
- Zorgen in een krappe arbeidsmarkt en
- Schurende stelsels.

Het zijn opgaven die niet exclusief vanuit een zorgperspectief te beantwoorden zijn. Het opzoeken van het snijvlak tussen volksgezondheid, zorg en samenleving ziet de RVS als een voorwaarde voor het vinden van nieuwe antwoorden en handelingsperspectieven.

Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)

Maatschappelijk belang

Het SCP is één van de drie planbureaus en is een interdepartementaal, wetenschappelijk instituut, dat - gevraagd en ongevraagd - sociaal-wetenschappelijk onderzoek verricht. Het SCP rapporteert aan de regering, de Eerste en Tweede Kamer, de ministeries en maatschappelijke en overheidsorganisaties. Het SCP valt formeel onder de verantwoordelijkheid van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Feiten

Directeur	Kim Putters
(Rechts)vorm	Planbureau
Aantal fte	83,4 (vaste formatie in 2019) ; De vaste formatie wordt gedurende het jaar aangevuld met tijdelijke bezetting tot een maximale bezetting van 95 fte.
Budget	€ 12,6 mln.
Financiering	Structureel via VWS begroting voor de exploitatie, daarnaast is aanvullende financiering voor projecten (vanuit departementen) mogelijk
Gevestigd	Den Haag

Taken

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) volgt, verklaart en verkent hoe het met de inwoners van Nederland gaat op sociaal en cultureel gebied. Dat behelst onder meer de monitoring van de leefsituatie en kwaliteit van leven, de evaluatie van overheidsbeleid op daarvoor relevante terreinen en verkenningen ten behoeve van toekomstig beleid.

De belangrijkste taken zijn:

- wetenschappelijke verkenningen verrichten met het doel te komen tot een samenhangende beschrijving van de situatie van het sociaal en cultureel welzijn in Nederland en van de op dit gebied te verwachten ontwikkelingen;
- bijdragen aan een verantwoorde keuze van beleidsdoelen en het aangeven van voor- en nadelen van de verschillende wegen om deze doeleinden te bereiken;
- informatie verwerven met betrekking tot de uitvoering van interdepartementaal beleid op het gebied van sociaal en cultureel welzijn, om de evaluatie van deze uitvoering mogelijk te maken.

Het SCP werkt met een meerjarenplan voor een periode van vijf jaar, waarin SCP vooruitblijkt. Op basis hiervan ontwikkelt het SCP ieder jaar een jaarplan voor het volgende jaar. Het SCP beoogt hierbij flexibiliteit in te bouwen om te kunnen inspelen op de actualiteit en nieuwe kennisvragen te kunnen beantwoorden.

Het SCP brengt jaarlijks enkele tientallen rapporten uit. De onderwerpen zijn zeer divers: van veranderingen in de maatschappelijke opvattingen en vertrouwen tot ontwikkelingen op de terreinen werk, inkomen, gezondheid, onderwijs, sociale zekerheid, huisvesting, cultuur, tijdbesteding, emancipatie, integratie minderheden, en sport. Het SCP brengt ook een aantal terugkerende publicaties of monitors uit. Dit zijn onder andere het tweejaarlijkse 'Sociaal en Cultureel Rapport' en de tweejaarlijkse 'De sociale staat van Nederland'. Door middel van artikelen, lezingen, congresbijdragen en interviews leveren medewerkers van het SCP daarnaast een bijdrage aan het publieke en wetenschappelijke debat.

Ontwikkelingen

Het SCP wordt, in lijn met de "Aanwijzingen op de Planbureaus", met ingang van 1-1-2017 structureel gefinancierd met een bijdrage vanuit VWS, het verantwoordelijk 'moederdepartement', waardoor het SCP in staat is gesteld meerjarige programmatische werkprogramma's op te kunnen stellen en haar onafhankelijkheid is geborgd.

2.5 Zelfstandige bestuursorganen

Het CAK

Maatschappelijk belang

Het CAK is belast met uitvoering van financiële regelingen op grond van de Wlz, Wmo en Zvw. Ook voert het CAK taken uit zoals het legaliseren van Schengenverklaringen en voor het Nationaal Contactpunt grensoverschrijdende zorg. Het CAK voert de regelingen niet alleen uit, maar ontwikkelt zich ook steeds meer tot informatiepunt en wegwijzer voor burgers. “We vertalen wet- en regelgeving naar begrijpelijke en toegankelijke informatie en dienstverlening. Zo helpen we burgers de weg te vinden en inzicht en overzicht te bieden binnen de regelingen en loketten in het zorgdomein. Op deze wijze vormen we de verbindende schakel tussen burgers en overheid.”

Het CAK:

- zorgt er voor, dat de administratie en financiële afwikkeling van regelingen van de overheid voor burgers goed geregeld zijn
- vormt vanuit zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid de verbindende schakel tussen burgers en overheid;
- vertaalt wet- en regelgeving naar voor de burger begrijpelijke en toegankelijke informatie;
- helpt burgers hun weg te vinden binnen de regelingen en loketten in het zorgdomein;
- maakt verbinding met alle relevante partijen in de samenleving;
- draagt bij aan een effectieve, efficiënte en betrouwbare overheid, is transparant en verantwoordt zich actief over zijn handelen en resultaten.

Feiten

Voorzitter Raad van Bestuur	Daniëlle van der Vliet
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zbo
Aantal fte	1197 medewerkers (peildatum 1-6-2020)
Budget	€ 124 mln. (realisatie 2019)
Financiering	Beheerskosten vanuit ministerie VWS
Gevestigd	Den Haag

Taken

- Vaststellen en innen van de eigen bijdrage op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz).
- Vaststellen en innen van de eigen bijdrage op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten.
- Verrichten van betalingen aan zorgaanbieders op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz).
- Legaliseren van verklaringen voor het meenemen van medicijnen naar het buitenland (Schengenverklaringen).
- Uitvoering van regelingen voor klanten die anders buiten het Nederlandse zorgstelsel vallen:
 - de regeling wanbetalers;
 - de regeling onverzekerden;
 - de regeling gemoedsbezwaarden;
 - de regeling onverzekerbare vreemdelingen;
 - de buitenlandregeling (verdragsgerechtigden).
- Uitvoering van de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden.
Regeling voor zorgverleners om kosten voor geleverde zorg aan onverzekerde personen te declareren.
- Het Nationaal Contactpunt grensoverschrijdende zorg (NCP): contactpunt om patiënten die zich binnen de Europese Unie willen laten behandelen, te informeren over de medische behandeling in een ander EU-land.
- Beheer van de wegwijzer voor zorg en ondersteuning www.regelhulp.nl (vanaf 2021 door VWS).

De Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO)

Maatschappelijk belang

De Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO) waarborgt de bescherming van proefpersonen betrokken bij medisch-wetenschappelijk onderzoek, middels toetsing aan de daarvoor vastgestelde wettelijke bepalingen en met inachtneming van het belang van de voortgang van de medische wetenschap.

Feiten

Voorzitter	Prof. dr. Joop van Gerven
Algemeen secretaris / directeur	Dr. Cees de Heer
(Rechts)vorm	Zelfstandig bestuursorgaan (onderdeel Staat)
Aantal fte	35 (2020)
Budget	€ 5.2 mln. (2020)
Financiering	Begroting VWS
Gevestigd	Den Haag

Taken

- Uitvoering geven aan de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO) en de Embryowet.
- Erkennen van en toezicht houden op lokale medisch-ethische toetsingscommissies (METC's).
- Vaststellen van bij onderzoek te volgen richtlijnen die aanvullend zijn op het bepaalde bij, of krachtens de wet.
- Toetsen van onderzoeksprotocollen overeenkomstig het bepaalde bij, of krachtens de wet.
- Registreren van medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen.
- Administratief beroepsorgaan.
- Geven van voorlichting over de uitvoering en toepassing van de WMO en de Embryowet.
- Signaleren van nieuwe ontwikkelingen richting minister VWS.

Ontwikkeling

De WMO wordt gewijzigd in verband met de uitvoering van van enkele EU-verordeningen. Met deze wijziging worden verschillende nieuwe taken toegekend aan (het secretariaat van) de CCMO.

Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)

Maatschappelijk belang

Het CIZ (oorspronkelijke betekenis: Centrum indicatiestelling zorg) stelt indicaties voor de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet zorg en dwang (Wzd). Daarnaast beoordeelt het CIZ voor het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de zorgbehoefte van kinderen met een intensieve zorgvraag voor de aanvraag van dubbele kinderbijslag. Het CIZ doet dit vanuit het uitgangspunt 'De regels zijn gelijk. Toch is iedereen anders.' De cliënt staat hierbij centraal.

Het CIZ verzamelt in zijn werk gegevens over zorgaanvragen en toegang tot zorg. Die gegevens zijn belangrijk voor het goed functioneren van het zorgstelsel, budgetbewaking en nieuw beleid. Het CIZ informeert daarom VWS, gemeenten, zorgverzekeraars en andere partijen over trends in de toekenning van Wlz-zorg.

Feiten

Bestuurder	Hans Ouwehand (voorzitter, foto) Christa Klijn
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan
Aantal fte	817 (2019)
Budget	€ 94,1 mln. (2020)
Financiering	Begroting VWS (Wlz en Wzd) en SZW (Buk)
Gevestigd	Utrecht (hoofdkantoor), Amsterdam, Rotterdam, Zwolle en Nijmegen (vier regiokantoren)

Taken

- Indicatiestelling voor de Wlz (inclusief twee subsidieregelingen onder de Wlz: ADL-assistentie (hulp bij algemene dagelijkse levensverrichtingen in een ADL-woning) en de tijdelijke subsidieregeling extramurale behandeling) en de Wzd (Besluit tot opname en verblijf).
- Advies dubbele kinderbijslag: in opdracht van het ministerie van SZW adviseert het CIZ de Sociale Verzekeringsbank over de zorgbehoefte van kinderen met een intensieve zorgvraag, voor de aanvraag van dubbele kinderbijslag.
- Bekostiging IQ-test: op verzoek van VWS bekostigt het CIZ sinds 1 januari 2018 IQ-testen voor cliënten die zo'n test nodig hebben voor de beoordeling van Wlz-toegang, maar die dit nergens anders vergoed kunnen krijgen.

Ontwikkeling

- Per 1 januari 2021 wordt aan de Wlz de grondslag psychische stoornis toegevoegd. Sinds 1 januari 2020 beoordeelt het CIZ al aanvragen van cliënten.
- Per 1 januari 2020 is de Wzd in werking getreden. Het CIZ heeft daarvoor ook taken gekregen rond onder andere de rechterlijke machtiging, voorwaardelijke machtiging en verlenging van de inbewaringstelling. De Wzd is voor het CIZ de opvolger van de Wet Bopz (Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen).
- Daarnaast is het CIZ bezig met het bestendigen van een nieuwe werkwijze: CIZ versnelt. Met deze werkwijze wordt de doorlooptijd van indicatie-aanvragen die door zorgaanbieders digitaal worden aangeleverd aanzienlijk verkort. In 2019 zijn alle teams overgestapt op deze werkwijze. Op 1 juli 2020 moet 95% van de digitaal ingediende aanvragen binnen zeven werkdagen (netto) worden afgehandeld.

College sanering zorginstellingen (Csz)

Maatschappelijk belang

Het College sanering is een zelfstandig bestuursorgaan op het terrein van de volksgezondheid. Het voert taken uit in het kader van de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) en de Wet ambulancevervoer (WAV). De voornaamste taak van het College sanering is het houden van toezicht op de verkoop en verhuur van onroerende zaken door zorginstellingen.

Feiten

Voorzitter Raad van Bestuur	Mevr. M.J. Kaljouw
Manager	Dhr. I.W. Komrij
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan
Aantal fte	6,1
Budget	Begroting: € 2,2 mln.
Financiering	Ministerie van VWS
Gevestigd	Utrecht

Taken

Het College sanering voert een aantal taken uit. Deze kunnen worden onderverdeeld in wettelijke en niet-wettelijke. Of wel, een deel van het werk is gebaseerd op wetgeving (Wet toelating zorginstellingen, WTZi, Uitvoeringsbesluit WTZi en Wet ambulancevervoer, WAV/Tijdelijke Wet Ambulancezorg) en een deel is op grond van verzoeken van de minister of staatssecretaris van VWS of de Nederlandse zorgautoriteit (NZA).

De wettelijke taken bestaan uit het verlenen van goedkeuring bij vervreemding van onroerende zaken, het verstrekken van subsidie bij het (gedeeltelijk) intrekken van een toelating van een gezondheidszorginstelling en het subsidiëren van ambulancediensten en centrale posten voor het ambulancevervoer bij opheffing.

Het merendeel van het werk van het College sanering is gericht op het verlenen van goedkeuring bij transacties rond onroerende zaken. Als een instelling voor gezondheidszorg zijn onroerende zaken wil verkopen, verhuren of onderwerpen aan een beperkt recht (bijvoorbeeld erfpacht of opstal), dan kan dat alleen als daarvan tevoren goedkeuring voor is verleend door het College sanering. De achterliggende gedachte bij de wetgever voor deze regeling is dat er zoveel mogelijk geld in de gezondheidszorg dient te blijven en niet wegvloeit naar bijvoorbeeld gemeenten of projectontwikkelaars. Om dit te bereiken houdt het College sanering toezicht op het vervreemdingsproces. Het College sanering ziet erop toe dat dit proces open en transparant is en dat er uiteindelijk een marktconforme prijs wordt betaald aan de instelling.

Dopingautoriteit

Maatschappelijk belang

De Dopingautoriteit is dé onafhankelijke anti-dopingorganisatie in Nederland. De missie van de Dopingautoriteit is het realiseren van een dopingvrije sport in Nederland. Zij doet dat in opdracht van ministerie van VWS en de landelijke sport (NOC*NSF) en werkt daarbij met vele nationale en internationale organisaties samen.

Feiten

Voorzitter	Herman Ram
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan
Aantal fte	22,3 fte
Budget	€ 2,7 mln.
Financiering	Gedeeld tussen VWS (bijdrage van € 2,7 mln.) en NOC*NSF (bijdrage van € 1,4 mln.)
Gevestigd	Capelle a/d IJssel

Ontwikkeling

Met de inwerkingtreding van de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab) per 1 januari 2019 is de Dopingautoriteit een publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan. Vanwege risico's die gesignaleerd werden in de privacybescherming van sporters bij de uitvoering van dopingcontroles is besloten die risico's te ondervangen door de Dopingautoriteit de wettelijke taak te geven die controles uit te voeren. Ook na inwerkingtreding van de Wuab houdt de Dopingautoriteit nog steeds een hybride karakter. Het nationaal dopingreglement blijft nadrukkelijk van de Sport en behoudt daarmee een privaat karakter.

Taken

De in de Wuab vastgelegde wettelijke taken van de Dopingautoriteit zijn:

- het bestrijden van doping in de sport;
- het uitvoeren van het dopingcontroleproces;
- het verzamelen en onderzoeken van informatie over mogelijke overtredingen van een dopingreglement;
- het geven van voorlichting over doping;
- andere door onze minister opgedragen taken die verband houden met het bestrijden van doping in de sport (op dit moment zijn er geen andere taken opgedragen).

Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Maatschappelijk belang

Iedereen in Nederland moet erop kunnen vertrouwen dat er op tijd goede en betaalbare zorg beschikbaar is als je die nodig hebt. De NZa maakt vanuit dat perspectief regels, houdt toezicht op zorgaanbieders en zorgverzekeraars en adviseert het ministerie van VWS. Wettelijke basis hiervoor is de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).

Feiten

Voorzitter Raad van Bestuur	Marian Kaljouw
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan
Aantal fte	Ca. 450 (peildatum 31-12-2019)
Budget	Ca. € 63 mln. (structureel)
Financiering	Begroting VWS
Gevestigd	Utrecht

Taken

De NZa stelt tarieven en prestatiebeschrijvingen vast in de zorg: in de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en het aanvullende pakket. De NZa bepaalt wat zorgaanbieders in rekening mogen brengen en wat de zorg (maximaal) mag kosten. Bijvoorbeeld behandelingen bij de huisarts of tandarts, of de zorg aan mensen met een handicap. Voor de meeste zorgbehandelingen maken zorgverzekeraars en zorgaanbieders samen afspraken over de inhoud van de behandeling, de kwaliteit en de prijs, de NZa stelt alleen de kaders vast waarbinnen dat moet gebeuren.

Ook houdt de NZa toezicht op zorgverzekeraars, Wlz-uitvoerders en aanbieders van Zvw-, en Wlz-zorg zodat iedere burger goede en betaalbare zorg krijgt, nu en in de toekomst. Bij dit toezicht op zorgaanbieders en zorgverzekeraars kijkt de NZa naar de betaalbaarheid, transparantie en toegankelijkheid van de zorg of in het algemeen de werking van de zorgmarkt. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd is belast met het toezichthouden op de kwaliteit van de geboden zorg.

De NZa onderzoekt en beoordeelt daarnaast ook of zorgverzekeraars, Wlz-uitvoerders en aanbieders van Zvw- en Wlz-zorg hun wettelijke verplichtingen nakomen. Dit doet de NZa onder andere door marktscans en risicoanalyses, maar ook door ontvangen meldingen van burgers en medewerkers van aanbieders en verzekeraars te onderzoeken.

Ontwikkelingen

- In 2006 zijn Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) en Zvw in werking getreden, om een omslag te realiseren naar een vraaggestuurd stelsel met meer ruimte voor de eigen verantwoordelijkheid van zorgverzekeraar, zorgaanbieder en cliënt/patiënt. De Wmg en de Zvw werden in 2014 voor de tweede maal geëvalueerd. In 2014 bracht de onderzoekscommissie intern functioneren NZa (commissie Borstlap) rapport uit.
- In 2016 is een wetsvoorstel tot wijziging van de Wmg bij de Tweede Kamer ingediend om de taken van de NZa beter te positioneren en de verantwoordelijkheidsverdeling tussen VWS en de NZa te verhelderen, meer ruimte te bieden voor maatwerk en innovatie, het markttoezicht naar de ACM over te hevelen en de fusietoets aan te scherpen. De beantwoording van de vierde schriftelijke vragenronde heeft vertraging opgelopen als gevolg van de coronacrisis.
- In 2018 heeft Andersson Elffers Felix (AEF), bureau voor maatschappelijke vraagstukken, de NZa geëvalueerd. AEF was positief over de NZa als organisatie, en gaf ook aan dat de rolverdeling tussen VWS en NZa blijvend aandacht vraagt.
- In juni 2020 is de (A)Wtza aangenomen ((Aanpassingswet) Wet toetreding zorgaanbieders). Daarmee gaat de NZa toezicht houden op bepalingen rond goed bestuur van zorgaanbieders. Deze rol gaat zij waarschijnlijk ook krijgen in de Jeugdwet. Hiervoor is een wetsvoorstel in (departementale) voorbereiding. De NZa zal ook onderzoek gaan doen naar de 'markt'omstandigheden in het jeugdstelsel, waarbij zij ook kijkt naar de rol van gemeenten.
- De NZa stuurt in haar toezicht op gedragsverandering samen met 'ketenpartners' zoals de IGJ, ACM, I-SZW, de Belastingdienst, Fiod, het OM, Zorginstituut Nederland en het Kennisinstituut.

Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)

Maatschappelijk belang

De Pensioen- en Uitkeringsraad is verantwoordelijk voor de wetstoepassing van de regelingen die financiële ondersteuning bieden aan (nabestaanden van) verzetsdeelnemers en slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog (onder andere aan de joodse bevolkingsgroep) en de periode van ongeregelde heden in het voormalig Nederlands-Indië. De wetten zijn gebaseerd op de ereschuld van het Nederlandse volk ten opzichte van verzetsdeelnemers en op de bijzondere solidariteit ten opzichte van vervolgd en burger-oorlogsslachtoffers. De wettelijke regelingen voorzien in inkomensaanvullende pensioenen en uitkeringen en/of bijdragen in kosten die worden gemaakt in verband met de lichamelijke en/of geestelijke gevolgen van de Tweede Wereldoorlog en de periode van ongeregelde heden in het voormalig Nederlands-Indië. Werkzaamheden ten aanzien van de Algemene Oorlogsongevallenregeling zijn per 2015 ook naar de PUR (en SVB) overgedragen (onder opheffing van het ZBO Commissie AOR). Dit is een regeling die in 1941 is ingesteld door de Nederlands-Indische regering.

De Raad is een zelfstandig bestuursorgaan en werd per 1 juli 1990 bij wet ingesteld. In 2011 is besloten het uitvoerend en ondersteunend werk over te dragen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad en de SVB is vastgelegd in de Wet uitvoering wetten verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen, die op 1 januari 2011 van kracht werd.

Feiten

Voorzitter	Mw. Dineke Mulock Houwer
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zbo
Aantal fte	De Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR) heeft geen werknemers, maar wordt bij zijn werkzaamheden ondersteund door de SVB. De PUR bestaat per 1 januari 2019 uit vijf leden, inclusief de voorzitter.
Budget	Circa € 2 mln. per jaar
Financiering	door VWS
Gevestigd	Bij de SVB, locatie Leiden afdeling Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen.

Taken

- Nemen van beslissingen (inclusief bezwaar en beroep) op aanvragen tot toelating tot de Wetten voor oorlogsgetroffenen. Dit zijn: de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp), de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Wbpzo), de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (Wuv), de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo), de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (Wiv); en de Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (AOR).
- Vaststellen van beleidsregels voor deze Wetten, de AOR en de Tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie na oorlogse generatie (Tvp).
- Adviseren van de SVB in alle zaken waarin het vastgestelde beleid niet voorziet.

Ontwikkeling

De PUR heeft ook de werkgeverstaak ten aanzien van oud-personeel van de Pensioen- en Uitkeringsraad. Deze werkzaamheden zullen doorlopen tot ongeveer 2030. De kosten van het zbo betreffen met name deze taak. De kosten voor het zbo PUR zelf zijn ongeveer € 140.000. Het aantal mensen dat betaling ontvangt in het kader van de oorlogswetten en de AOR zal de komende jaren blijven dalen. Ook het aantal nieuwe aanvragen toont een dalend verloop. Onlangs is uit de evaluatie van de PUR gebleken dat er desondanks voldoende werkzaamheden blijven bestaan voor de Raad en het zbo om de komende periode ook in de huidige vorm te blijven bestaan.

ZonMw

Maatschappelijk belang

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren. ZonMw stimuleert met allerlei subsidieprogramma's de totale innovatiecyclus. Van fundamenteel onderzoek tot implementatie van nieuwe behandelingen, preventieve interventies of verbeteringen in de structuur van de gezondheidszorg. Bij de selectie van subsidievoorstellen zoekt ZonMw altijd de vernieuwing in combinatie met kwaliteit. Zo wordt recht gedaan aan de complexiteit van de uitdagingen in de huidige samenleving en krijgen cliënten betaalbare zorg van hoog niveau.

Feiten

Voorzitter bestuur	Prof. dr. J.J.M. (Jeroen) Geurts
Algemeen directeur/ secretaris bestuur	Véronique Timmerhuis
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (Zorgonderzoek Nederland/ Zon) ZonMw is het samenwerkingsverband (personele unie van besturen) van zbo Zon met het domein Medische Wetenschappen (MW) van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).
Aantal fte	352
Budget	€ 313,6 mln. (realisatie 2019)
Financiering	Begroting VWS (2020: ca. € 280 mln.), NWO (ca. € 50 mln.), bijdragen van derden (ca. € 10 mln.)
Gevestigd	Den Haag

Taken

ZonMw is een onafhankelijke intermediaire organisatie die op programmatische wijze projecten, experimenten, onderzoek en ontwikkeling op het gebied van gezondheid, preventie en zorg laat uitvoeren. ZonMw bewaakt daarbij de kwaliteit, relevantie en samenhang. ZonMw richt zijn activiteiten op het gehele continuüm van fundamenteel medisch onderzoek tot en met toepassing en implementatie van onderzoeksprojecten. ZonMw werkt in clusters om de samenhang en wisselwerking tussen programma's te bevorderen.

De 14 programmaclusters zijn:

1. Doelmatigheidsonderzoek	8. Kwaliteit van Zorg
2. Fundamenteel onderzoek	9. Life Sciences & Health
3. Geestelijke Gezondheid	10. Ouderen
4. Gehandicapten en Chronisch Zieken	11. Palliatieve Zorg
5. Geneesmiddelen	12. Preventie
6. Gezondheidsbescherming	13. Sport en Bewegen
7. Jeugd	14. Translationeel Onderzoek

Ontwikkeling

Binnenkort publiceert ZonMw het nieuwe beleidsplan 'Verschil maken' voor de periode 2020-2025.

Zorginstituut Nederland (ZiNL)

Maatschappelijk belang

Het Zorginstituut Nederland is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) van VWS, dat door zijn activiteiten bijdraagt aan de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg. Zorg die alle inwoners van Nederland ondersteunt om in elke levensfase een betekenisvol leven te kunnen leiden; vandaag, morgen en later.

Feiten

Voorzitter Raad van Bestuur	Sjaak Wijma
(Rechts)vorm	Publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan
Aantal fte	389 (68 externen)
Budget	€ 65,9 mln.
Financiering	Begroting VWS
Gevestigd	Diemen-zuid

Taken

Het uitgangspunt van het Zorginstituut is dat iedereen van goede zorg verzekerd moet zijn. Niet meer dan nodig en niet minder dan noodzakelijk. Het Zorginstituut doet dit door:

- het stimuleren van het verbeteren van de kwaliteit van zorg (Kwaliteitsinstituut);
- het adviseren over en verduidelijken van wat tot het basispakket behoort (pakketbeheer);
- het systematisch doorlichten van het gebruik van zorg in het basispakket (project Zinnige zorg);
- het beheren van geldstromen in de Zvw en de Wlz (fondsbeheer en risicoverevening).

Ontwikkeling

Kwaliteitsinstituut (sinds 2014)

Het Zorginstituut heeft als taak om samen met partijen in de zorg de kwaliteit van zorg steeds verder te verbeteren. Dat doen zij door met partijen kwaliteitsstandaarden voor zorg te bepalen, en kwaliteitsinformatie over de uitkomsten van zorg te verzamelen en openbaar toegankelijk te maken (via Kiesbeter.nl). Op die manier zet het Zorginstituut stappen naar meer uitkomstindicatoren die er in de spreekkamer toe doen.

Pakketbeheer / Systematisch doorlichten van gebruik van zorg in basispakket

Het Zorginstituut adviseert over en verduidelijkt de samenstelling van het verzekerde pakket. Een groot deel van die adviezen komt voort uit het programma Zinnige Zorg. Bij Zinnige Zorg wordt de zorg uit het basispakket doorgelicht om ondoelmatige zorg op te sporen en daarmee de kwaliteit van zorg te verbeteren en de kosten te verlagen. Daarnaast brengt het Zorginstituut ook standpunten of adviezen uit als onduidelijk is of bepaalde zorg tot het basispakket behoort.

Veelbelovende zorg

Met de subsidieregeling 'Veelbelovende zorg' wil het Zorginstituut, in samenwerking met ZonMw, innovaties met een grote kans van slagen in het basispakket te laten instromen. Van deze innovaties is de effectiviteit nog niet bewezen, en om die reden zouden ze nog niet toegankelijk zijn voor patiënten. Met de subsidieregeling kunnen deze innovaties sneller toegankelijk gemaakt worden.

Projectdirectie Antoni van Leeuwenhoek terrein ALT (Intravacc)

Maatschappelijk belang

De projectdirectie Antoni van Leeuwenhoek terrein (ALT) (Intravacc) valt rechtstreeks onder de pSG. Intravacc is een toegepast wetenschappelijk onderzoeksinstituut dat onderzoek doet naar nieuwe vaccins en tot op heden onderdeel van de projectdirectie ALT. Het instituut rekent zowel de (inter)nationale overheid, NGO's en universiteiten als biotech en farmaceutische bedrijven tot zijn klanten. Het is een spin-off van het RIVM en NVI (2013), met meer dan 100 jaar ervaring in vaccinontwikkeling. Bijna 40 procent van alle kindervaccins zijn gebaseerd op Bilthovense technologie en kennis. De projectdirectie draagt zorg voor de verzelfstandiging/privatisering van Intravacc.

Feiten

Directeur ALT	Nico Oudendijk
(Rechts)vorm	Tijdelijke uitvoerende projectdirectie - rechtstreeks onder pSG
Aantal fte	3,5 (peildatum 1 juli 2020)
Budget	Staf € 1,2 mln. ; transitie € 2,7 mln.
Financiering	Begroting VWS
Gevestigd	Bilthoven

Directeur, beoogd CEO Intravacc	Jan Groen
(Rechts)vorm	Nog onderdeel van PD -ALT
Aantal fte	140 (peildatum 1 juli 2020)
Budget	20,5 mln.
Financiering	Begroting VWS en begroting EZ
Gevestigd	Bilthoven

Taken

De kerntaak van de projectdirectie is het realiseren van de privatisering van de Intravacc.

Verder werkt projectdirectie ALT samen met Poonawalla Science Park (PSP), Utrecht Science Park (USP), Gemeente De Bilt, Provincie Utrecht. Ministerie EZK en Clémence Ross zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van Utrecht Science Park Bilthoven.

Intravacc is nu nog onderdeel van de projectdirectie. Inmiddels is er al een directeur/ beoogd CEO aangesteld om verder leiding te geven aan het instituut zelf. Intravacc overbruggt de fase tussen meer fundamenteel vaccinonderzoek aan universiteiten en grootschalige productie door grotere farmaceuten. Intravacc ontwikkelt vaccins en zorgt voor proefproductie en registratie. Daarbij wordt samengewerkt binnen de kaders van de topsector Life Sciences & Health. Intravacc beschikt over state of the art laboratorium faciliteiten en eigen bewezen platformtechnologie voor vaccinontwikkeling. Deze wordt nu ook ingezet voor de ontwikkeling van 3 covid-19 vaccins.

Ontwikkeling

Het traject van privatisering van Intravacc loopt geruime tijd en afronding was beoogd per 1 juli 2020. Door de Coronacrisis is dit on hold gezet. Na afronding van het privatiseringstraject van Intravacc zal de tijdelijke projectdirectie worden opgeheven.

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres
Parnassusplein 5 | 2511 vx Den Haag

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl

Juli 2020